

Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja
Federacije Bosne i Hercegovine

A N E X   I

Sarajevo, veljače 2015. godine

**Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja
Federacije Bosne i Hercegovine**

***Izvještaj o izvršenju finansijskog plana federalnog
fonda solidarnosti za 2014. godinu***

Sarajevo, veljače 2015. godine

SADRŽAJ

1.	UVOD	1
2.	AKTIVNOSTI FEDERALNOG ZAVODA OSIGURANJA I REOSIGURANJA U 2014. GODINI	2
2.1.	Donošenje Finansijskog plana i Rebalansa finansijskog plana federalnog fonda solidarnosti i Programa zdravstvene zaštite za 2014. godinu.....	2
2.2.	Rad stručnih komisija u funkciji provođenja Programa zdravstvene zaštite koji se finansira sredstvima federalnog fonda solidarnosti u 2014. godini	3
2.3.	Aktivnosti Upravnog odbora i Stručne službe Zavoda u funkciji provođenja i unapređenja programa federalne solidarnosti	6
2.4.	Provođenje postupaka za nabavku lijekova i medicinskih materijala i pružanje zdravstvenih usluga koje se finansiraju sredstvima federalnog fonda solidarnosti, u 2014. godini	7
3.	P R I H O D I	11
4.	RA S H O D I	14
4.1.	Prioritetni federalni programi zdravstvene zaštite.....	17
4.1.1.	Hronična hemodializa, akutna i peritonealna dijaliza, prijevoz na hemodializu	17
4.1.2.	Radioterapija kod malignih oboljenja	18
4.1.3.	Citostatici	19
4.1.4.	Ugradnja kohlearnog implantata kod djece	21
4.1.5.	Preventivni programi i programi unapređenja zdravlja djece.....	22
4.1.6.	Program testiranja novorođenačkog skrininga na kongenitalni hipotireoidizam, fenilketonuriјu i adrenalnu hiperplasiјu	23
4.1.7.	Sufinansiranje u nabavci lijekova iz grupe imunostimulativa, sufinsiranje u dijagnostici i liječenju od hepatitis C, hepatitis B i multiple skleroze	24
4.1.8.	Program humane reprodukcije lica sa invaliditetom	25
4.2.	Prioritetni najsloženiji oblici zdravstvene zaštite	26
4.2.1.	Kardiologija i kardiohirurgija.....	26
4.2.2.	Neurohirurgija.....	28
4.2.3.	Ortopedija i traumatologija	29
4.2.4.	TORAKOHIRURGIJA	29
4.2.4.	Transplantologija.....	30
4.2.5.	Nuklearna medicina	31
4.2.6.	Usluge PET/CT	31
4.2.7.	Vaskularna hirurgija i invazivno-interventne dijagnostičko-terapijske procedure na krvnim sudovima	31
4.2.8.	Najsloženiji oblici zdravstvene zaštite iz oblasti urologije.....	32
4.2.9.	Liječenje Chronove bolesti.....	32
4.3.	Programi koji se finansiraju namjenskim sredstvima iz Budžeta Federacije BiH.....	33
4.3.1.	Unapređenje Programa imunizacije djece protiv zaraznih bolesti	33
4.3.2.	Bolničko liječenje povratnika iz Federacije BiH u općine u R Srpskoj	33
4.4.	Programi liječenja u inostranstvu	34
4.5.	Ostali rashodi u funkciji provođenja programa federalne solidarnosti	35
5.	FINANSIJSKI REZULTAT	35
6.	ZAKLJUČNA RAZMATRANJA	36
7.	PRILOZI	39

Izvještaj o izvršenju finansijskog plana federalnog fonda solidarnosti za 2014. godinu

1. Uvod

U skladu sa odredbama Zakona o budžetima u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj: 102/13, 9/14 i 13/14), odredbama Zakona o izvršavanju Budžeta Federacije BiH za 2014. godinu ("Službene novine Federacije BiH", broj: 99/13, 31/14, 45/14 i 66/14), odredbama Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu Budžeta u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj: 27/12), odredbama člana 100 i člana 104 Zakona o zdravstvenom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 30/97, 07/02, 70/08 i 48/11), Odluci o utvrđivanju Osnovnog paketa zdravstvenih prava ("Službene novine Federacije BiH", br. 21/09) i Odluci o kriterijima i načinu korištenja sredstava Fonda solidarnosti Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 22/02 i 11/05), Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federalni zavod osiguranja i reosiguranja) je sačinio Izvještaj o izvršenju finansijskog plana Fonda solidarnosti Federacije BiH, za 2014. godinu.

U Izvještaju o izvršenju Finansijskog plana Fonda solidarnosti Federacije BiH za 2014. godinu (u daljem tekstu: federalni fond solidarnosti), prezentiraju se podaci i pokazatelji o poslovanju federalnog fonda solidarnosti kao i informacije o aktivnostima koje su provedene u toku 2014. godine, a koje se odnose na realizaciju programa federalnog fonda solidarnosti.

Prezentiranim podacima i informacijama obezbjeđuje se potpun uvid u cijelokupno poslovanje federalnog fonda solidarnosti kako po pitanju prikupljanja sredstava tako i potrošnje koja se iskazuje visinom troškova po programima (lijekovi i zdravstvene usluge), te po zdravstvenim ustanovama koje provode programe i kantonima kojima pripadaju osigurana lica.

U toku 2014. godine provedene su brojne aktivnosti koje se odnose na poslovanje federalnog fonda solidarnosti, a kao najznačajnije ističu se slijedeće:

- Donošenje Programa zdravstvene zaštite sa Planom obima zdravstvenih usluga koji se financira sredstvima federalnog fonda solidarnosti za 2014. godinu, te izmjena i dopuna Programa zdravstvene zaštite i Plana obima zdravstvenih usluga;
- Donošenje Finansijskog plana federalnog fonda solidarnosti za 2014. godinu i Rebalansa finansijskog plana za 2014. godinu;
- Rad stručnih i ostalih komisija u funkciji provođenja Programa zdravstvene zaštite federalnog fonda solidarnosti u 2014. godini;
- Praćenje primjene stručno-medicinskih uputstava za korištenje lijekova i pružanje zdravstvenih usluga koje se financiraju sredstvima federalnog fonda solidarnosti
- Aktivnosti Upravnog odbora i Stručne službe Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja provedene u cilju realizacije Programa zdravstvene zaštite koji se financira sredstvima federalnog fonda solidarnosti, za 2014. godinu;
- Praćenje izvršenja planiranog i ugovorenog obima zdravstvenih usluga i programa koji se financiraju sredstvima federalnog fonda solidarnosti u 2014. godini, izrada mjesecnih izvještaja o izvršenom obimu usluga, iskazanim prekoračenjima u odnosu na ugovoreni obim usluga;
- Izrada kvartalnih izvještaja o izvršenju federalnog fonda solidarnosti i kvartalnih izvještaja o utrošku sredstava transfera iz Budžeta Federacije BiH

- Utvrđivanje cijena zdravstvenih usluga koje se financiraju sredstvima federalnog fonda solidarnosti;
- Provođenje postupaka javnih nabavki i nabavka lijekova i potrošnih medicinskih materijala;
- Praćenje ostvarivanja prihoda od doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje i na nivou Federacije BiH i izrada zbirnih izvještaja za Federalno ministarstvo zdravstva.

2. Aktivnosti Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja u 2014. godini

2.1. Donošenje Finansijskog plana i Rebalansa finansijskog plana federalnog fonda solidarnosti i Programa zdravstvene zaštite za 2014. godinu

Aktivnosti vezane za donošenje Finansijskog plana federalnog fonda solidarnosti za 2014. godinu i Programa zdravstvene zaštite za 2014. godinu provedene su u fazama kako slijedi:

- Program zdravstvene zaštite koji se financira sredstvima federalnog fonda solidarnosti za 2014. godinu je donesen u novembru 2013. godine, a na osnovu ovog Programa proveden je postupak pregovora sa zdravstvenim ustanovama za zaključivanje ugovora o pružanju zdravstvenih usluga u 2014. godini;
- Finansijski plan za 2014. godinu je donesen u novembru 2013. godine i usvojen na sjednici Upravnog odbora Federalnog zavoda od 26.11.2013. godine i uz prethodnu suglasnost Federalnog ministarstva financija (Akt br. 06-14-6697/13 od 27.11.2013. godine), usvojen je na sjednici Doma naroda Parlamenta Federacije BiH održanoj 06.12.2013. godine i na sjednici Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH održanoj 05.12.2013. godine;
- Rebalans finansijskog plana za 2014. godinu donesen je i usvojen na sjednici Upravnog odbora od 19.12.2014. godine. Suglasnost na Rebalans finansijskog plana za 2014. godinu dalo je Federalno ministarstvo financija svojim dopisom br.06-14-441/15 od 23.01.2015. godine, a Vlada Federacije BiH svojim Zaključkom V.broj: 56/2015 od 28.01.2015.godine. Vlada Federacije BiH je uputila Rebalans finansijskog plana Parlamentu Federacije BiH (Akt broj: 03-14-64/2015 od 29.01.2015. godine). Do izrade ovog izvještaja Rebalans finansijskog plana za 2014. godinu nije razmatran na Parlamentu Federacije BiH.

Rebalans finansijskog plana federalnog fonda solidarnosti urađen je na osnovu podataka o ostvarenju prihoda i izvršenju rashoda za period I-X 2014. godine, na osnovu kojih je evidentirano povećanje prihoda u odnosu na planirane, a u izvršenju rashoda su iskazana odstupanja u određenim programima (povećanje ili smanjenje u odnosu na planirane). Zbog iskazanih odstupanja u izvršenju rashoda za pojedine programe, izvršene su izmjene i dopune Programa zdravstvene zaštite i Plana obima zdravstvenih usluga za 2014. godinu.

Po Rebalansu finansijskog plana, **ukupni prihodi su povećani za 4.151.000 KM ili 3%** u odnosu na planirane za 2014. godinu, dok su raspoloživi prihodi za financiranje federalnog fonda solidarnosti povećani za **4.196.000 KM**, iz razloga što je smanjen iznos sredstava koji se izdvaja za Stručnu službu za 45.000 KM u odnosu na planirane. Povećanje prihoda je

izvršeno od doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje u Federaciji BiH za 2,0 mil KM, od doprinosa ino- osiguranika za 1,13 mil KM, a planirani su i prihodi od finansijskog rabata u iznosu od 2,0 mil. KM koji nisu bili planirani u Finansijskom planu.

Prihodi iz Budžeta Federacije BiH planirani su Rebalansom u iznosu manjem od planiranog za 993.000 KM, i to po osnovu nabavke vakcina za obaveznu imunizaciju djece. Federalni zavod je za nabavku vakcina iz programa obavezne imunizacije za 2014. godinu zaključio sa odabranim ponuđačima ugovore u visini od 2.507.000 KM, u kojem iznosu se očekivao trošak vakcina do kraja 2014. godine, i u kom iznosu je iskazan i prihod.

Ukupni rashodi su povećani za isti iznos za koji su povećani i prihodi. Rashodi za zdravstvene usluge po Rebalansu su u većini programa zadržani na nivou planiranih, osim za usluge invazivno-interventnih dijagnostičko-terapijskih procedura na krvnim sudovima za koje su rashodi povećani iz razloga što su se usluge iz ovog programa pružale u većem obimu od planiranih po osnovu angažmana ino-stručnjaka i samostalnog rada stručnjaka u zdravstvenih ustanovama u Federaciji BiH, a suglasno odredbama Pravilnika o uvjetima i postupku upućivanja na liječenje u inostranstvo. U programu transplantologije rashodi su smanjeni zbog toga što planirani obim nije izvršen, a posebno u dijelu koji se odnosi na kadaverične transplantacije. Rashodi su povećani i u stavkama lijekova kod kojih je u periodu I-X evidentirano prekoračenje u potrošnji i to za: citostatike, palivizumab, lijekove za hemofiliju i humane imunoglobuline, lijekove za Hepatitis C i B i lijekove za liječenje Chronove bolesti.

2.2. Rad stručnih komisija u funkciji provođenja Programa zdravstvene zaštite koji se financira sredstvima federalnog fonda solidarnosti u 2014. godini

Prava osiguranih lica na zdravstvene usluge, lijekove i programe koji se financiraju sredstvima federalnog fonda solidarnosti definisana su Programom zdravstvene zaštite za 2014. godinu. Za ostvarivanje prava utvrđenih Programom zdravstvene zaštite, suglasnosti za upućivanje na liječenje na teret sredstava federalnog fonda solidarnosti izdaju komisije imenovane od strane Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja.

Za pružanje zdravstvenih usluga i korištenje lijekova na teret sredstava federalnog fonda solidarnosti u 2014. godini, suglasnost su izdavale slijedeće komisije:

- Komisije u svim **kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja**;
- Komisija za liječenje oboljelih od **hepatitisa C i hepatitisa B**;
- Komisija za liječenje oboljelih od **multiple skleroze**;
- Komisija za **liječenje imunosupresivima**;
- Komisije za liječenje **citostaticima sa posebnim režimom propisivanja**
- Komisija za **ugradnju kohlearnog implantata kod djece i**
- Komisija za upućivanje na **liječenje u inostranstvo**.

Komisije za izdavanje suglasnosti za upućivanje na liječenje imenovane **pri kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja** izdaju suglasnost na osnovu medicinske dokumentacije nadležne zdravstvene ustanove kojom se postavlja indikacija za pružanje zdravstvene usluge, odnosno korištenje lijekova koji se financiraju sredstvima federalnog fonda solidarnosti.

Izdavanje suglasnosti se vrši u skladu sa Naputkom Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja o načinu i postupku izdavanja suglasnosti za liječenje osiguranih lica Federacije BiH na teret sredstava federalnog fonda solidarnosti broj 01/D-876 /07.

Suglasno navedenom Naputku, komisije su dužne, prije izdavanja suglasnosti za liječenje na teret sredstava federalnog fonda solidarnosti, cijeniti opravdanost upućivanja na liječenje na osnovu priložene medicinske dokumentacije, pridržavajući se doktrinarnih stavova i naputaka izdanih od strane Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja.

Na osnovu izdate suglasnosti od strane komisije, nadležni ljekar izdaje pacijentu uputnicu za odgovarajuću zdravstvenu ustanovu u Federaciji BiH sa kojom Federalni zavod osiguranja i reosiguranja ima zaključen ugovor o pružanju usluga.

Komisije sačinjavaju izvještaje o svom radu i svaki mjesec dostavljaju Federalnom zavodu osiguranja i reosiguranja podatke o broju izdanih suglasnosti.

U 2014. godini, od strane ovih komisija je izdano ukupno **19.736 suglasnosti** za liječenje na teret sredstava federalnog fonda solidarnosti. U ovom broju nisu uključeni pacijenti kojima suglasnost izdaju posebne stručne komisije u Federalnom zavodu osiguranja i reosiguranja kao ni pacijenti na dijaliznom tretmanu jer je Programom zdravstvene zaštite utvrđena obaveza da se svim pacijentima sa bubrežnom insuficijencijom obezbjedi dijalizni tretman, tako da se ovi pacijenti automatski uključuju u dijalizni tretman nakon uspostavljene indikacije za dijalizu.

Od ukupnog broja izdanih suglasnosti najveći broj od 40 % se odnosi na KCU Sarajevo, 23% za UKC Tuzla, 17% za KB Mostar, 9% za Centar za srce BH Tuzla i 11% za ostale zdravstvene ustanove u Federaciji BiH.

Promatrano po kantonima/županijama najveći broj izdanih suglasnosti se odnosi na osigurana lica iz Kantona Sarajevo, potom Tuzlanskog, Zeničko-dobojskog, Hercegovačko-neretvanskog, Unsko-sanskog kantona itd.

Komisija za liječenje oboljelih od hepatitis C i težih oblika hepatitis B, suglasno Naputku Federalnog ministarstva zdravstva za provođenje dijagnostike i liječenja hepatitis C i hepatitis B broj:01-37-2991/11, a na osnovu medicinske dokumentacije nadležne zdravstvene ustanove, cijeni opravdanost i izdaje suglasnost za dijagnostiku i liječenje oboljelih od hepatitis C i hepatitis B.

U toku 2014. godine liječeno je 198 pacijenata oboljelih od **hepatitisa C**, od kojih je 137 nastavilo liječenje započeto u prethodnim godinama, a u 2014. godini je izdana suglasnost za dijagnostiku i liječenje za 61 novog pacijenta. Za liječenje oboljelih **od hepatitis C nema evidentiranih pacijenata na listi čekanja**.

Od **hepatitisa B** u 2014. godini je liječeno ukupno 255 pacijenata, od kojih je 185 pacijenata kojima je nastavljeno liječenje započeto u prethodnim godinama, a u 2014. godini je izdana suglasnost za dijagnostiku i liječenje za 70 novih pacijenata. Za liječenje oboljelih **od hepatitis B nema evidentiranih pacijenata na listi čekanja**.

Komisija za liječenje oboljelih od multiple skleroze, osiguranim licima-pacijentima oboljelim od multiple skleroze, na osnovu zahtjeva i medicinske dokumentacije nadležne zdravstvene ustanove, a u skladu sa Naputkom Federalnog ministarstva zdravstva za provođenje liječenja multiple skleroze broj:01-37-3567/11 i Doktrinarnim pristupom u liječenju multiple skleroze broj 01-37-4650-1/13 od 29.08.2013.godine , izdaje suglasnost za terapiju. Od multiple skleroze u 2014. godini liječeno je ukupno 74 pacijenata, od kojih 16 pacijenata kojima je nastavljeno liječenje započeto u prethodnim godinama, a u 2014. godini na terapiju je upućeno 58 pacijenata sa Liste čekanja.

Sa 31.12.2014. godine **na Listi čekanja je evidentirano 173 pacijenata**.

Komisija za liječenje imunosupresivima je izdavala suglasnost za liječenje imunosupresivima pacijentima kojima je izvršena transplantacija organa na osnovu medicinske dokumentacije nadležnih kliničkih ustanova, a u skladu sa Naputkom Federalnog ministarstva zdravstva za liječenje imunosupresivima nakon transplantacije organa broj:03-37-4068/01/05. Terapija imunosupresivima se propisuje trajno, osim u slučajevima kada se iz medicinskih ili drugih opravdanih razloga terapija obustavlja.

Prema Izvještaju Komisije u 2014. godini na liječenju imunosupresivima je bilo ukupno 187 pacijenata, od kojih je 155 pacijenata započelo terapiju u prethodnim godinama, a u 2014. godini u terapiju su uvedena 32 nova pacijenata.

Od **Chronove bolesti** u 2014. godini liječena su **64 pacijenta**, od kojih je 39 pacijenata nastavilo liječenje iz prethodnih godina, a u 2014. godini u terapiju je uvedeno 25 novih pacijenata oboljelih od Chronove bolesti.

Komisije za liječenje citostaticima sa posebnim režimom propisivanja izdaju suglasnost za liječenje slijedećim citostaticima: **Imatinib mesilat (Glivec), Rituximab (Mapthera), Trastuzumab (Herceptin), Bevacizumab (Avastin), Erlotinib (Tarceva), Temozolamid (Temodal), Sunitinib (Sutent), Sorafenib (Nexavar), Pamotreksed (Alimta), Nilotinib (Tasigna) i Afinitor (Everolimus).**

- Na terapiji lijekom **Imatinib mesilat- Glivec** u toku 2014. godine je liječeno 105 pacijenata, od kojih 72 pacijenta kojima je terapija započeta u prethodnim godinama i nastavljena u 2014. godini, a u toku 2014. godine uvedena su u terapiju nova 33 pacijenata. Na **Listi čekanja** sa 31.12.2014.godine **nema evidentiranih pacijenata**.
- Na terapiji lijekom **Rituximab-Maphtera** je tretirano 95 pacijenata, od kojih 34 pacijenta kojima je terapija započeta u prethodnim godinama i nastavljena u 2014. godini, a u toku 2014. godine je uvedeno u terapiju novi 61 pacijent. Sa 31.12.2014. godine na **Listi čekanja evidentirano je 77 pacijenata**.
- Sa lijekom **Trastuzumab-Herceptin** u 2014. godini je liječeno 275 pacijenata, od kojih je za 138 pacijenata terapija započeta u prethodnim godinama i nastavljena u 2014. godini, a u toku 2014. godine je uvedeno u terapiju novih 137 pacijenata. Na **Listi čekanja** sa 31.12.2014. godine je **evidentiran 31 pacijent**.
- Na terapiji lijekom **Bevacizumab (Avastin)** bilo je **78 pacijenata**, od kojih je 40 započelo terapiju u prethodnim godinama i nastavilo u 2014. godini, a u toku 2014. godine je uvedeno u terapiju novih 38 pacijenata. Na **Listi čekanja** sa 31.12.2014. godine **evidentirano je 126 pacijenata**.
- Na terapiji lijekom **Erlotinib -Tarceva** bilo je **27 pacijenata**, od kojih je 15 pacijenata započelo terapiju u prethodnima godinama i nastavilo u 2014. godini, a u toku 2014. godine je uvedeno u terapiju novih 12 pacijenata. Sa 31.12.2014. godine **nema evidentiranih pacijenta na Listi čekanja**.
- Na terapiji lijekom **Temozolomide-Temodal** bilo je **99 pacijenata**, od kojih je 38 pacijenata započelo terapiju u prethodnim godinama i nastavilo u 2014. godini, a u toku 2014. godine je uvedeno u terapiju novi 61 pacijent. Sa 31.12.2014. godine nije bilo evidentiranih pacijenata na **Listi čekanja**.
- Na terapiji lijekom **Sunitinib - Sutent** bilo je **39 pacijenata**, od kojih je 25 započelo terapiju u prethodnima godinama i nastavilo u 2014. godini, a u toku 2014. godine je

uvedeno u terapiju novih 14 pacijenta. Sa 31.12.2014. godine na **Listi čekanja evidentiran je 71 pacijent.**

- Na terapiji lijekom **Pametreksed - Alimta** bilo je **37 pacijenata**, od kojih je 14 pacijenata započelo terapiju u prethodnim godinama i nastavilo u 2014. godini, a u toku 2014. godine je uvedeno u terapiju nova 23 pacijenta. Sa 31.12.2014. godine na **Listi čekanja evidentiran je 21 pacijent.**
- Na terapiji lijekom **Nilotinib-Tasigna** bila su **53 pacijenta**, od kojih su 43 pacijenta započela terapiju u prethodnim godinama i nastavilo u 2014. godini, a u toku 2014. godine je uvedeno u terapiju novih 10 pacijenata. Sa 31.12.2014. godine na **Listi čekanja nema evidentiranih pacijenata.**
- Na terapiji lijekom **Sorafenib- Nexavar** su bila **23 pacijenta**, od kojih je 10 pacijenata započelo terapiju u prethodnim godinama i nastavilo u 2014. godini, a u toku 2014. godine je uvedeno u terapiju novih 13 pacijenata. Sa 31.12.2014. godine na **Listi čekanja evidentirana su 23 pacijenta.**
- Na terapiji lijekom **Everolimus** bilo je 8 pacijenata koji su započeli terapiju u 2014.godini. Sa 31.12.2014. godine na **Listi čekanja** nije bilo evidentiranih pacijenata, budući da se ovaj lijek prvi put počeo koristiti u 2014. godini. Naime, Federalno ministarstvo zdravstva donijelo je Odluku o dopuni odluke o listi lijekova fonda solidarnosti Federacije BiH („Sl.novine Federacije BiH“, br. 74/2014) u kojoj je, između ostalog, lista citostatika sa posebnom režimom propisivanja dopunjena lijekom **Everolimus** koji se prvi put počinje koristiti u bolničkoj zdravstvenoj zaštiti, u 2014. godini, na teret sredstva fonda solidarnosti Federacije BiH.

2.3. Aktivnosti Upravnog odbora i Stručne službe Zavoda u funkciji provođenja i unapređenja programa federalne solidarnosti

U cilju osiguravanja uvjeta za izvršenje Programa zdravstvene zaštite koji se financira sredstvima federalnog fonda solidarnosti, Upravni odbor i Stručna služba Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja su u toku 2014. godine, pored aktivnosti vezanih za donošenje Finansijskog plana federalnog fonda solidarnosti, a koje su opisane u točki 2.1., poduzimali su brojne aktivnosti, od kojih kao najznačajnije ističemo slijedeće:

- Donesen je Program zdravstvene zaštite koji se financira sredstvima federalnog fonda za period 01.01.-31.12.2014. godine sa Planom obima usluga, te su blagovremeno pokrenute aktivnosti za zaključivanje ugovora o pružanju zdravstvenih usluga i provođenju programa koje se financiraju sredstvima federalnog fonda solidarnosti za 2014. godinu. Sa zdravstvenim ustanovama je proveden postupak pregovora i zaključeni su ugovori o pružanju zdravstvenih usluga u 2014. godini sa svim zdravstvenim ustanovama koje pružaju usluge iz programa federalne solidarnosti sa primjenom od 01.01.2014. godine. Krajem 2014. godine izvršene su izmjene i dopune Programa zdravstvene zaštite i Plana obima usluga te zaključeni anex-i ugovora sa zdravstvenim ustanovama.
- Donesen je blagovremeno Plan javnih nabavki za programe federalnog fonda solidarnosti i provedeni postupci javnih nabavki za nabavku lijekova, medicinskih materijala i pružanje zdravstvenih usluga u rokovima utvrđenim ovim Planom.

- Stručna služba Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja je kontinuirano tokom 2014. godine pratila i analizirala pružanje planiranog i ugovorenog sadržaja i obima zdravstvenih usluga i programa te troškova za izvršene usluge i utroške lijekova. Obim izvršenih zdravstvenih usluga i troškovi za izvršene zdravstvene usluge i programe, analizirani su po zdravstvenim ustanovama i kantonima, te pojedinim vrstama oboljenja. O provođenju programa zdravstvene zaštite i izvršenju Finansijskog plana sačinjavani su izvještaji i analize. U slučajevima kada su evidentirana prekoračenja u izvršenju ugovorenog obima usluga, potrošnji lijekova i planiranih rashoda, zdravstvenim ustanovama su upućivana upozorenja o obavezi pridržavanja ugovorenog obima usluga, te vraćane fakture za izvršene usluge iznad ugovorenog obima.
- Urađeni su izvještaji o izvršenju Finansijskog plana federalnog fonda solidarnosti za i za period I-VI 2014. godine i za period I-IX 2014. godine koji su razmatrani na Upravnom odboru Zavoda i dostavljeni su Federalnom ministarstvu zdravstva.
- Sačinjeni su kvartalni izvještaji o utrošku transfera iz Budžeta Federacije BiH, za federalni fond solidarnosti odobrenih u Budžetu Federacije BiH za 2014. godinu, suglasno Odluci Vlade Federacije BiH o usvajanju programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava transfera za Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH za 2014. godinu i to za period I-III; I-VI i I-IX 2014. godine. Izvještaj za period I-XII 2014. godine će se uraditi nakon usvajanja Godišnjeg obračuna za 2014. godinu. Izvještaji su dostavljeni Federalnom ministarstvu zdravstva.
- U suradnji sa Federalnim ministarstvom zdravstva i Vladom Federacije BiH osigurano je da se u Budžetu Federacije BiH za 2015. i 2016. godinu, suglasno zaključcima Vlade Federacije BiH, obezbijede dodatna sredstva za pokriće gubitka federalnog fonda solidarnosti iz 2011. godine i dijela gubitka iz 2013. godine, te je suglasno navedenom donesena Odluka na Upravnom odboru o usklajivanju Programa sanacije viška rashoda nad prihodima federalnog fonda solidarnosti, odnosno donošenje novog Programa po usvajanju Godišnjeg obračuna za 2014. godinu.
- Urađene su kalkulacije cijena i donesena je Odluka o dopuni Cjenovnika zdravstvenih usluga koje se financiraju sredstvima federalnog fonda solidarnosti za usluge PET/CT i usluge terapije radioaktivnim jodom, te utvrđene nove kalkulacije cijena za usluge iz oblasti transplantologije i invazivno-intervenih procedura na krvnim sudovima.
- Tokom cijele 2014. godine poduzimane su mjere na ograničavanju rashoda u potrošnji lijekova i pružanju zdravstvenih usluga do nivoa ugovorenog obima i vrijednosti za 2014. godinu.

2.4. Provodenje postupaka za nabavku lijekova i medicinskih materijala i pružanje zdravstvenih usluga koje se financiraju sredstvima federalnog fonda solidarnosti, u 2014. godini

U skladu sa Planom javnih nabavki koje se finansiraju sredstvima federalnog fonda solidarnosti za 2014. godinu, Stručna služba Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja je provodila postupke javnih nabavki lijekova i medicinskih materijala koji se finansiraju

sredstvima federalnog fonda solidarnosti, a u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine kako slijedi:

a) Otvoreni postupci javnih nabavki provedeni su za slijedeće lijekove i medicinske materijale:

- Nabavka **cjepiva i imunoloških preparata za obaveznu imunizaciju djece**;
- Nabavka **lijekova u tretmanu hemodijalize**;
- Nabavka **potrošnog materijala za dijalizu**. Nabavka ovog materijala sadržavala je 29 lot-ova, od kojih je za 24 lota izvršen izbor i zaključeni ugovori, za dva lot-a je uložen prigovor, a za tri lot-a postupak je poništen iz razloga što u provedenom postupku nijedna od primljenih ponuda nije prihvatljiva;
- Nabavka lijekova sa liste lijekova u bolničkoj zdravstvenoj zaštiti koje se financiraju iz sredstava federalnog fonda solidarnosti (**imunosupresivi, lijekovi za lijeчењe hepatitis C i B, lijekovi za liječeњe multiple skleroze, lijekovi za liječeњe hemofilije i humani imunoglobulini**);
- Nabavka Citostatika (I grupa). Za sve citostatike okončan postupak i zaključeni ugovori sa ponuđačima koji su imali najbolje ocjenjene ponude, osim za citostatike Estramustin cps. 140mg, Goserelin, implantat 3,6mg i 10,8 mg, Bacilus, Pemetreksed inf. 500mg, Klorambucil tbl. 2mg, Melfalan tbl. 2mg, Merkaptopurin tbl. 50mg, Tioguanin tbl. 40mg, Etopozid cps. 50 mg, Etopozid cps. 100mg, Daktinomicin inj. 0,5mg, Prokarzabin cps. 50mg.
- Nabavka Citostatika (II grupa). Okončan postupak za sve citostatike, osim za Bacilus, Melfalan i Tioguanin.

b) Pregovarački postupci u 2014. godini su provedeni za slijedeće nabavke:

- **Pružanje zdravstvenih usluga** koje se finansiraju iz sredstava federalnog fonda solidarnosti i zaključeni ugovori sa 16 zdravstvenih ustanova;
- Postupak javne nabavke lijeka VIREAD (Tenofovir disoproksil) f.tbl. 245mg, putem **pregovaračkog postupka, bez objave obavještenja o nabavci, sa jednim kandidatom (ekskluzivno pravo)**;
- Postupak javne nabavke lijeka **ENKORTEN** (INN Metenkefalin+Tridecacid) inj. 5,20mg + 1,15 mg, putem **pregovaračkog postupka, bez objave obavještenja o nabavci, sa jednim kandidatom (ekskluzivno pravo)**;
- Postupak javne nabavke lijeka **Baraclude** (Entecavir) tbl.0,5mg i 1mg, **bez objave obavještenja o nabavci, sa jednim kandidatom (ekskluzivno pravo)**;
- Postupak javne nabavke lijeka **Sirolimus** (Rapamune) tbl. 1mg, **bez objave obavještenja o nabavci, sa jednim kandidatom (ekskluzivno pravo)**;

- Postupak javne nabavke lijeka Wilebrand factor VIII, **bez objave obavještenja o nabavci, sa jednim kandidatom (ekskluzivno pravo);**
- Postupak javne nabavke lijeka Takrolimus (Prograf), **bez objave obavještenja o nabavci, sa jednim kandidatom (ekskluzivno pravo);**
- Postupak javne nabavke lijeka Baraclude (Entecavir), **bez objave obavještenja o nabavci, sa jednim kandidatom (ekskluzivno pravo);**
- Postupak javne nabavke lijeka Karmustin tbl.0,5mg i 1mg, **bez objave obavještenja o nabavci, sa jednim kandidatom (ekskluzivno pravo);**
- Postupak javne nabavke lijeka Trastuzumab (Herceptin), **bez objave obavještenja o nabavci, sa jednim kandidatom (ekskluzivno pravo);**
- Postupak javne nabavke lijeka Everolimus (Afinitor), **bez objave obavještenja o nabavci, sa jednim kandidatom (ekskluzivni i hitni pregovarački postupak);**
- Postupak javne nabavke lijeka Leuprorelin (Lucrin), **bez objave obavještenja o nabavci, sa jednim kandidatom (ekskluzivni i hitni pregovarački postupak);**
- Postupak javne nabavke lijeka Palivizumab za provođenje programa profilakse respiratornog sincicijalnog virusa (RSV), **bez objave obavještenja o nabavci, sa jednim kandidatom (ekskluzivno pravo);**
- Postupak javne nabavke lijeka **HUMIRA** (adalimumab), **bez objave obavještenja o nabavci, sa jednim kandidatom (ekskluzivno pravo);**
- Postupak javne nabavke lijeka **REMICADE** (infliximab), **bez objave obavještenja o nabavci, sa jednim kandidatom (ekskluzivno pravo);**
- Uspostavljanje **sistema nadzora nad kvalitetom pruženih usluga** bez objave obavještenja o nabavci, sa jednim kandidatom (**ekskluzivno pravo**).

c) **Postupci javnih nabavki čije provođenje nije završeno do kraja 2014. godine:**

- Postupak javne nabavke odnosno isporuke **potrošnog materijala za dijalizu – dijalizatora** (putem otvorenog postupka), a postupak je poništen Rješenjem Ureda za žalbe i u toku je novi postupak.
- Postupak javne nabavke odnosno isporuke **potrošnog materijala za dijalizu** i lijekova (putem otvorenog postupka) za 5 LOT—ova nije okončan (za 2 LOT-a postupak se vodi kod URŽ-a, a za 3 LOT-a postupak će se ponoviti i isti se nalazi se u Planu javnih nabavki za 2015. godinu). Za navedena 3 LOT-a postupak je poništen iz razloga što u provedenom postupku nijedna od primljenih ponuda nije prihvatljiva. Postupak okončan za 24 LOT-a od 29 LOT-ova.

- Postupak javne nabavke lijeka **SEVELAMER** (infliximab) putem pregovaračkog postupka, bez objave obavještenja o nabavci, sa jednim kandidatom (ekskluzivno pravo), odgovarajuća izjava o eksluzivitetu dostavljena 15.01.2015. godine; razmotrit će se vođenje postupka u 2015. godini, u zavisnosti od potreba za navedenim lijekom.
- Postupak javne nabavke odnosno isporuke aparata **sa trakama za mjerenje glukoze krvi**, (putem otvorenog postupka) postupak po žalbama u toku kod URŽ-a.
Napomena: U skladu sa Odlukom Upravnog odbora Zavoda broj: 02/III-01-1-2145-1/13 od 20.12.2013. godine zaključen je Anex ugovora za period do okončanja javne nabavke koji je u toku, odnosno do zaključenja novog ugovora.
- **Citostatici (II grupa)** (putem otvorenog postupka). Za 3 LOT-a postupak je poništen iz razloga što u provedenom postupku nijedna od primljenih ponuda nije prihvatljiva. Postupak okončan za 6 LOT od 9 LOT-ova.

d) Postupci javnih nabavki započeti u 2014. godini, a koje će se finansirati iz sredstava federalnog fonda solidarnosti za 2015. godinu:

- Postupak javne nabavke – **zdravstvenih usluga** koje se financiraju iz sredstava federalnog fonda solidarnosti (putem pregovaračkog postupka).
Okončan postupak pregovaranja i zaključeni ugovori sa zdravstvenim ustanovama (ukupno 16 ugovora);
- Postupak javne nabavke lijekova sa liste lijekova u bolničkoj zdravstvenoj zaštiti koje se financiraju iz sredstava federalnog fonda solidarnosti i to: **lijekovi za liječenje hepatitisa C i B, lijekovi za liječenje multiple skleroze lijekovi za liječenje hemofilije i humani imunoglobulin** (putem otvorenog);
- Postupak javne nabavke lijeka **MYFORTIC** (mikofenolna kiselina) putem pregovaračkog postupka, bez objave obavještenja o nabavci, sa jednim kandidatom (ekskluzivno pravo);
- Postupak javne nabavke lijeka **PEGINTRON** (peginterferon alfa – 2b) putem pregovaračkog postupka, bez objave obavještenja o nabavci, sa jednim kandidatom (ekskluzivno pravo), postupak okončan;
- Postupak javne nabavke lijeka **Trastuzumab (HERCEPTIN)**, putem pregovaračkog postupka, bez objave obavještenja o nabavci, sa jednim kandidatom (ekskluzivno pravo i hitni pregovarački postupak);
- Postupak javne nabavke lijeka **Palavizumab**, putem pregovaračkog postupka, bez objave obavještenja o nabavci, sa jednim kandidatom (ekskluzivno pravo), postupak okončan;

- Postupak javne nabavke lijeka **HUMIRA (adalimumab)**, putem pregovaračkog postupka, bez objave obavještenja o nabavci, sa jednim kandidatom (ekskluzivno pravo); postupak okončan;
- Postupak javne nabavke lijeka **REMICADE (infliximab)** putem pregovaračkog postupka, bez objave obavještenja o nabavci, sa jednim kandidatom (ekskluzivno pravo); postupak okončan.

PRIHODI I RASHODI FEDERALNOG FONDA SOLIDARNOSTI OSTVARENİ ZA PERIOD OD 01.01. DO 31.12.2014. GODINE

U ovom izvještaju prikazani su ostvareni prihodi i rashodi u 2014. godini sa usporednim pokazateljima o planiranim po Rebalansu finansijskog plana (u daljem tekstu Finansijski plan), te ostvarenim u 2013. godini.

3. PRIHODI

Za financiranje zdravstvenih usluga i programa federalnog fonda solidarnosti, u periodu od 01.01. do 31.12.2014. godine ostvareni su ukupni prihodi u iznosu od **136.151.499 KM**.

Ukupni prihodi ostvareni u 2014. godini su za 24% veći od prihoda ostvarenih u 2013. godini, a za 6% su manji od planiranih po Rebalansu finansijskog plana za 2014. godinu, zbog manje doznačenih sredstava iz Budžeta Federacije BiH.

Pregled ostvarenih prihoda u 2013. godini, planiranih i ostvarenih u 2014. godini prikazan je u narednoj Tabeli 1.

Tabela 1

R. br.	PRIHODI	Ostvareno 2013.	Rebalans 2014.	Ostvareno 2014.	Index	Index
1	2	3	4	5	6 (5/3)	7 (5/4)
PRIHODI						
1.1.	DOPRINOS ZA OBVEZNO ZDRAVSTVENO OSIGURANJE	98.344.269	113.634.000	114.763.601	117	101
1.1.1.	Prihodi od doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje	95.530.239	110.000.000	110.854.254	116	101
1.1.2.	Doprinos ino osiguranika (paušali), po međunarodnim sporazumima	2.814.030	3.634.000	3.909.347	139	108
1.2.	TRANSFERI IZ BUDŽETA	23.166.667	48.882.000	37.666.666	163	77
1.2.1.	Transfer Budžeta za federalni fond solidarnosti - tekući rashodi	10.833.333	26.000.000	15.166.666	140	58
1.2.2.	Transfer Budžeta za federalni fond solidarnosti - namjenska sredstva za nabavku vakcina za obaveznu imunizaciju	1.458.333	2.507.000	2.507.000	172	100

1.2.3.	Namjenska sredstva iz Budžeta FBiH za liječenje povratnika u RS	833.334	2.000.000	1.618.000	194	81
1.2.4.	Naplaćena sredstva iz Budžeta FBiH *	10.041.667	18.375.000	18.375.000	183	100
1.3.	PRIHODI OD KAMATA	12.483	17.000	10.254	82	60
1.4.	PRIHODI OD DONACIJA	1.348.699	13.000	8.510	1	65
1.4.1.	Prihodi od donacija za lijekove	1.348.699	13.000	8.510	1	65
1.5.	OSTALI PRIHODI	1.838.691	2.000.000	2.077.468	113	104
1.5.1.	Naplaćena sredstva od ZU za iskazane manjkove po popisu na dan 31.12.2013. i 31.12.2014.	20.073		55.120	275	
1.5.2.	Prihodi za izvršene usluge dijalize ino osiguranicima	219.464		228.348	104	
1.5.3.	Ostali prihodi finansijske i nematerijalne imovine	1.599.154	2.000.000	1.794.000	112	90
I	UKUPNO PRIHODI	124.710.809	164.546.000	154.526.499	124	94
	Umanjenje za naplaćena sredstva transfera iz Budžeta FBiH iz prethodnih godina usmjerena na pokriće dijela gubitka	10.041.667	18.375.000	18.375.000	183	100
II	PRIHODI UMANJENI ZA TRANSFERE IZ BUDŽETA FBIH IZ PRETHODNIH GODINA	114.669.142	146.171.000	136.151.499	119	93
III	Transfer za finansiranje Stručne službe po Odluci Vlade Federacije BiH	2.135.767	2.451.000	2.314.445	108	94
IV	RASPOLOŽIVI PRIHODI ZA FINANSIRANJE FEDERALNOG FONDA SOLIDARNOSTI	112.533.375	143.720.000	133.837.054	119	93

* U stavci 1.2.4 iskazani su podaci o doznačenim sredstvima iz Budžeta FBiH i to u koloni 3. po osnovu obaveza iz 2012. godine, a u koloni 4. po osnovu obaveza iz 2013. godine. Ova sredstva su iskazana evidenciono, a nisu uključena u prihode, obzirom da su ista usmjerena na pokriće gubitka.

Prihodi od doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje ostvareni su u 2014. godini u iznosu od **114.763.601 KM**, od čega prihodi od doprinosa za zdravstvenu zaštitu osiguranih lica u Federaciji BiH **110.854.254 KM**, a prihodi od doprinosa za zdravstvenu zaštitu inosiguranika **3.909.347 KM**.

Prihodi od doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje u Federaciji BiH povećani su za 1% ili 854.254 KM u odnosu na planirane po Rebalansu finansijskog plana za 2014. godinu, a za 16% ili 15.324.015 KM u odnosu na ostvarene u 2013. godini iz razloga što je stopa izdvajanja za federalni fond solidarnosti za 2014. godinu, povećana sa 9% na 10,2% u skladu sa Odlukom Vlade Federacije BiH o izdvajaju sredstava u fond solidarnosti Federacije BiH za 2014. godinu („Sl.novine FBiH“, br.92/2013).

Prihodi od doprinosa ino-osiguranika veći su za 39% ili 1.095.317 KM u odnosu na ostvarene u 2013.godini, a u odnosu na planirane po Rebalansu finansijskog plana za 2014.godinu povećani za 8% ili 275.347 KM. Značajno povećanje ovih prihoda u odnosu na 2013. godinu je iskazano iz razloga što su R Hrvatska i R Slovenija izvršile jednokratnu uplatu paušalnih naknada iz prethodnih godina tako da se prihodi po ovom osnovu ne mogu očekivati u 2015. godini u iznosu koji je ostvaren u 2014. godini.

Pregled prihoda od doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje ostvarenih u periodu I-XII 2014. godine, po kantonima prikazan je u **Tabeli 1. Priloga**.

Prihodi iz Budžeta Federacije BiH u 2014. godini ostvareni su u iznosu od **19.291.666 KM, i manji su za **11.215.334 KM** ili 37% u odnosu na planirane za 2014. godinu.**

Prihodi iz Budžeta Federacije BiH u 2014. godini su, kao i u prethodnim godinama, znatno manji od iznosa sredstava koja bi se po Zakonu o zdravstvenom osiguranju trebala izdvajati za federalni fond solidarnosti.

Zakonom o zdravstvenom osiguranju propisana je obaveza da se iz Budžeta Federacije BiH za federalni fond solidarnosti izdvaja sredstava u visini sredstava koja se ostvaruju iz doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje. Suglasno ovoj zakonskoj odredbi iz Budžeta Federacije BiH bi u 2014. godini trebalo izdvojiti za federalni fond solidarnosti sredstva u iznosu od **110,85 mil. KM**, dakle u visini prihoda ostvarenih od doprinosa za zdravstveno osiguranje osiguranika u Federaciji BiH. Iako je u Budžetu Federacije BiH za federalni fond solidarnosti za 2014. godinu odobreno tek 28 % od zakonom propisanog iznosa, do kraja 2014. godine je doznačeno manje od odobrenog iznosa za 11,2 mil KM zbog čega je iskazan i višak rashoda nad prihodima, a značajno se odrazilo i na likvidnost.

U toku 2014. godine su doznačena manje uplaćena sredstva iz Budžeta za 2013. godinu u iznosu od **18.375.000 KM**. Ova sredstva su, neposredno po izvršenoj uplati, usmjerena za pokriće gubitka iz 2013.godine suglasno Odluci Upravnog odbora 02/V-01-1-643-1/14 od 28.02.2014.godine. U tom smislu, obaveze po osnovu manje uplaćenih sredstava iz Budžeta Federacije BiH za 2013. godinu u cijelosti su izmirene. Ova sredstva su evidentirana kroz ovaj izvještaj, ali nisu iskazana kao prihod i nemaju utjecaja na financijski rezultat za 2014. godinu.

Prihodi od kamata, na ukupna sredstva deponovana na računima Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja kod banaka, u 2014. godini iznosili su **10.254 KM** i u cijelosti su uključeni u prihode federalnog fonda solidarnosti. Ovi prihodi su za 18% manji u odnosu na ostvarene u 2013. godini zbog nelikvidnosti.

Prihodi od donacija po osnovu doniranih lijekova u 2014. godini iskazani su u ukupnom iznosu od **8.510 KM**, od čega se 7.055 KM odnosi na lijek za multiplu sklerozu, a 1.455 KM na lijek za Hepatitis C.

Ostali prihodi su iskazani u ukupnom iznosu od **2.077.468 KM** ostvarenih po osnovu:

- sredstava naplaćenih od zdravstvenih ustanova po osnovu manjkova lijekova i medicinskih materijala iskazanih po popisu sa 31.12.2014.godine, u iznosu od 55.120 KM;
- sredstava naplaćenih po osnovu pruženih usluga ino-osiguranicima, u iznosu od 228.348 KM i
- odobrenog financijskog rabata dobavljača - isporučioca lijekova, u iznosu od 1.794.000 KM.

Iz ukupnih prihoda federalnog fonda solidarnosti ostvarenih u 2014. godini, a suglasno Odluci Vlade Federacije BiH o financiranju Stručne službe Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja, broj:136/2005., izdvojena su sredstva u iznosu od **2.314.445 KM** za financiranje rada Stručne službe Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja u 2014. godini. Sredstva izdvojena za Stručnu službu su manja za 6% od planiranih iz razloga što su rashodi Stručne službe iskazani u manjem iznosu od planiranih, pa je time i učešće sredstava federalnog fonda solidarnosti u financiranju Stručne službe smanjeno. Po izdvajanju sredstava za Stručnu službu raspoloživi prihodi za financiranje zdravstvenih usluga i programa federalnog fonda solidarnosti u 2014. godini iznose **133.837.054 KM**.

4. RASHODI

Ukupni rashodi za zdravstvene usluge i programe federalnog fonda solidarnosti u 2014. godini iznosili su **140.491.573 KM** i manji su za 2% u odnosu na planirane za 2014.godinu, a u odnosu na 2013.godinu veći su za 1%.

Od ukupnog iznosa iskazanih rashoda, na rashode **za nabavku lijekova** (citostatici, faktori koagulacije i humani imunoglobulini, lijekovi za dijalizirane bolesnike, lijekovi za liječenje oboljelih od hepatitisa C i B, vakcine za imunizaciju djece protiv zaraznih bolesti, imunosupresivi nakon transplantacije organa, lijekovi za liječenje oboljelih od multiple skleroze, lijekovi za RSV, lijekovi za liječenje Chronove bolesti), odnosi se **63.464.333 KM ili 45% od ukupnih rashoda.**

Rashodi za lijekove iskazani su iznosu koji je utvrđen nakon izvršenih korekcija po osnovu razlika (manjkova i rashoda) utvrđenih po popisu zaliha sa 31.12.2014. godine.

Manjkovi lijekova su iskazani u ukupnom iznosu od **46.841 KM**, a odnosi su se na citostatike i to: u KCU Sarajevo u iznosu od **342 KM** i UKC Tuzla u iznosu od **46.499 KM**.

Pored iskazanih manjkova određene količine citostatika su **rashodovane zbog isteka roka upotrebe**, u ukupnoj vrijednosti od **8.279 KM**.

Za iskazane manjkove i rashode, a u skladu sa Odlukama Upravnog odbora teretile su se zdravstvene ustanove kod kojih je evidentiran manjak i rashod i **nаплаћено је укупно 55.120 KM** što je iskazano u prihodima federalnog fonda solidarnosti za 2014.godinu.

Od ukupnih rashoda na potrošni medicinski materijal (potrošni materijali za hroničnu i peritonealnu dijalizu, trakice za kontrolu šećera u krvi kod djece) se odnosi **18.113.847 KM ili 13%**.

Za pružene zdravstvene usluge i programe rashodi iznosili su **58.913.392 KM ili 42%** od iznosa ukupnih rashoda.

U rashodima za zdravstvene usluge, na zdravstvene usluge u Federaciji BiH se odnosi **52.922.202 KM, a troškovi liječenja u inostranstvu** za koje su ispostavljene fakture do kraja 2014. godine, iznosili su **5.760.819 KM**.

U ukupnim rashodima sadržani su troškovi **PDV-a** po osnovu nabavljenih lijekova i medicinskih materijala u iznosu od **11,8 mil. KM**.

U cijene zdravstvenih usluga po kojima su zdravstvene usluge financirane u 2014. godini, nisu uključeni troškovi PDV-a, suglasno odredbama Zakona o PDV-u.

U narednoj Tabeli 2. prikazuju se usporedni podaci o ostvarenim rashodima u 2013. godini, te planiranim i ostvarenim u 2014. godini po pojedinačnim programima i zdravstvenim uslugama.

Tabela 2

R. br.	RASHODI	Ostvareno 2013.	Rebalans 2014.	Ostvareno 2014.	Index	Index
1	2	3	4	5	6 (5/3)	7 (5/4)
	R A S H O D I					
I	PRIORITETNI FEDERALNI PROGRAMI ZDR.ZAŠTITE	95.142.876	93.391.000	93.685.763	98	100
1.1.	Hronična i akutna hemodializa, peritonealna dijaliza, lijekovi za dijalizu, prijevoz na hemodializu	33.011.136	32.920.000	32.879.618	100	100
1.1.1.	Hronična, akutna hemodializa i peritonealna dijaliza	25.170.766	25.600.000	25.633.735	102	100
1.1.1.1.	Usluge hronične i akutne dijalize	7.527.987	7.700.000	7.719.716	103	100
1.1.1.2.	Potrošni materijal hronične, akutne i peritonealne dijalize	17.642.779	17.900.000	17.914.019	102	100
1.1.2.	Lijekovi za dijalizu	6.387.755	5.800.000	5.733.498	90	99
1.1.3.	Prijevoz na hemodializu	1.452.615	1.520.000	1.512.385	104	99
1.2.	Radioterapija kod malignih oboljenja	6.795.711	7.100.000	7.302.935	107	103
1.3.	Citostatici	44.339.836	41.000.000	41.087.074	93	100
1.3.1.	Citostatici	42.664.849	41.000.000	41.087.074	96	100
1.3.2.	Citostatici - donacije (letrozol i bikalutamid)	1.277.241				
1.3.3.	Klinička studija sa lijekom trastuzumab-na teret ffs i donacije, ukupno	397.746				
1.3.3.1.	Klinička studija sa lijekom trastuzumab-na teret ffs	326.288				
1.3.3.2.	Klinička studija sa lijekom trastuzumab-donacije	71.458				
1.4.	Ugradnja kohlearnog implantata kod djece	132.268	200.000	149.511	113	75
1.5.	Preventivni programi i programi unapređenja zdravlja djece	1.850.548	2.220.000	2.222.068	120	100
1.5.1.	Program dobrovoljnog, anonimnog i besplatnog savjetovanja i testiranja na HIV/AIDS i nabavka lijekova sa Liste retroviralnih lijekova	427.122	500.000	522.527	122	105
1.5.2.	Program novorođenačkog skrininga na kongenitalni hipotireoidizam, fenilketonuriju i adrenalnu hiperplasiju	309.199	340.000	286.011	93	84
1.5.3.	Program profilakse respiratornog sincijalnog virusa (RSV) ugroženih grupa djece palivizumabom u FBiH	919.563	1.180.000	1.213.702	132	103
1.5.4.	Nabavka traka i aparata za kontrolu dijabetesa	194.664	200.000	199.828	103	100
1.6.	Faktori koagulacije za liječenje oboljelih od hemofilije i humani imunoglobulinii	4.826.471	4.800.000	4.739.155	98	99
1.7.	Sufinansiranje u nabavci lijekova iz grupe imunostimulativa, sufinansiranje u dijagnostici i liječenju od hepatitisa C i hepatitisa B i nabavka lijekova za liječenje multipla skleroze	4.095.955	5.098.000	5.268.062	129	103
1.7.1.	Sufinansiranje u dijagnostici i liječenju od hepatitisa C, i težih oblika hepatitisa B	3.466.176	4.248.000	4.415.174	127	104
1.7.2.	Nabavka lijekova za liječenje multipla skleroze	629.779	850.000	852.888	135	100
1.8.	Humana reprodukcije lica sa invaliditetom	90.951	53.000	37.340	41	70
II	PRIORITETNI NAJSLOŽENIJI OBLICI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE	32.674.788	37.533.000	36.722.534	112	98
2.1.	Kardiologija i kardiohirurgija u FBiH	22.207.750	24.495.000	24.414.785	110	100

2.2.	Neurohirurgija u F BiH	3.330.834	3.100.000	2.886.576	87	93
2.3.	Ortopedija i traumatologija	565.057	700.000	588.145	104	84
2.4.	Torakohirurgija	465.043	400.000	371.255	80	93
2.5.	Transplantologija	3.223.674	4.385.000	4.173.296	129	95
2.5.1.	Dijagnostičke i laboratorijske pretrage u svrhu upućivanja na Listu čekanja za transplantaciju bubrega i za vrijeme čekanja	329.365	360.000	303.832	92	84
2.5.2.	Priprema i transplantacija bubrega sa živog davaoca	315.854	400.000	394.894	125	99
2.5.3.	Transplantacija jetre sa živog davaoca	37.185	110.000	5.000	13	5
2.5.4.	Transplantacija organa sa kadavera (utvrđivanje moždane smrti, održavanje kadaveričnog donora, eksplantacija organa, transplantacija bubrega, jetre i rožnjače)	228.048	405.000	442.296	194	109
2.5.5.	Tipizacija tkiva za transplantaciju matičnih ćelija, kriokonzervacija matičnih ćelija i transplantacija matičnih ćelija hematopoeze (autologna transplantacija)	869.896	1.600.000	1.459.068	168	91
2.5.6.	Alogena transplantacija koštane srži	119.064	110.000	190.218	160	173
2.5.7.	Nabavka imunosupresivnih lijekova nakon transplantacije organa sa Liste imunosupresivnih lijekova	1.324.262	1.400.000	1.377.988	104	98
2.6.	Nuklearna medicina - visokodozna terapija karcinoma štitnjače radioaktivnim jodom	112.252	250.000	259.022	231	104
2.7.	Usluge PET/CT		3.000	3.002		100
2.8.	Vaskularna hirurgija (hirurgija krvnih sudova glave, vrata i trbuha) i invazivno-interventne dijagnostičko-terapijske procedure na krvnim sudovima	1.555.856.	2.400.000	2.120.176	136	88
2.9.	Najsloženiji oblici zdravstvene zaštite iz oblasti urologije (implantacija vještačkog sfinktera uretre i cistektomija sa supravezikalnom derivacijom)	79.668	100.000	77.400	97	77
3.0.	Liječenje Chronove bolesti i ulcerozni kolitis	1.134.654	1.700.000	1.828.877	161	108
III	PROGRAMI LIJEČENJA U INOZEMSTVU	4.933.620	8.000.000	5.760.819	117	72
3.1.	Liječenje oboljenja odnosno stanja dječije onkologije	2.927.910	2.500.000	1.738.500	59	70
3.2.	Kardiohirurški operativni zahvati kod djece	1.757.987	3.500.000	2.102.652	120	60
3.3.	Ostali programi liječenja	247.723	2.000.000	1.919.667	775	96
IV	OSTALI RASHODI U FUNKCIJI PROVOĐENJA PROGRAMA SOLIDARNOSTI	217.827	289.000	230.371	106	80
V	RASHODI ZA IZVRŠENJE PROGRAMA FEDERALNE SOLIDARNOSTI (I+II+III+IV)	132.969.111	139.213.000	136.399.486	103	98
VI	RASHODI NA TERET NAMJENSKIH TRANSFERA IZ BUDŽETA FBIH	5.308.698	4.507.000	4.092.086	77	91
6.1.	Unapređenje Programa imunizacije stanovništva protiv zaraznih bolesti u FBIH, nabavka vakcina za djecu	3.308.690	2.507.000	2.083.780	63	83
6.2.	Bolničko liječenje povratnika u općine u RS, po Odluci Vlade F BiH	2.000.008	2.000.000	2.008.306	100	100
VII	UKUPNO RASHODI (V+VI)	138.277.810	143.720.000	140.491.573	102	98
	FINANSIJSKI REZULTAT	-25.744.435	0	-6.654.519	26	
	VRIJEDNOST ZALIHA LIJEKOVA I POTROŠNOG MEDICINSKOG MATERIJALA NA DAN 31.12.	7.638.822	7.500.000	8.740.690	114	117

U nastavku se daju detaljna obrazloženja za sve rashode pojedinačno po vrsti zdravstvenih usluga, odnosno programa koji su financirani sredstvima federalnog fonda solidarnosti sa podacima o izvršenom obimu usluga.

4.1. Prioritetni federalni programi zdravstvene zaštite

4.1.1. Ironična hemodializa, akutna i peritonealna dijaliza, prijevoz na hemodializu

Rashodi za provođenje programa dijalize u 2014. godini iznosili su **ukupno 32.879.618 KM** i kreću se u okviru planiranih za 2014. godinu.

U ukupnim rashodima za ovaj program sadržani su slijedeći troškovi:

- **potrošni materijal** za hemodializu i peritonealnu dijalizu, u iznosu od **17.914.019 KM**
- **lijekovi** koji se koriste u terapiji bolesnika tokom dijaliznog tretmana, u iznosu od **5.733.498 KM**
- troškovi **pružanja usluga dijalize i topli obrok za bolesnike** tokom dijaliziranja, u iznosu od **7.719.716 KM**
- troškovi za **usluge prevoza na dijalizu**, u iznosu od **1.512.385 KM**.

Nabavku potrošnog dijaliznog materijala i lijekova izvršio je Federalni zavod osiguranja i reosiguranja za sve dijalizne centre u Federaciji BiH.

Pružanje usluga dijalize sadrže troškove rada medicinskog tima u pružanju usluga dijalize. Za troškove rada medicinskog tima utvrđene su cijene po jednoj dijalizi na osnovu važećih standarda i normativa zdravstvene zaštite u iznosu od 35 KM po jednoj dijalizi. Troškovi toplog obroka za bolesnike tokom dijaliznog tretmana utvrđeni su u iznosu od 4 KM po jednoj dijalizi.

Izvršene usluge dijalize plaćaju se na osnovu izvršenog obima usluga dijalize, a prema utvrđenim cijenama po jednoj dijalizi, za koje zdravstvene ustanove - dijalizni centri ispostavljaju mjesečne fakture.

Za troškove prijevoza doznačavaju se sredstva zdravstvenim ustanovama koji vrše prijevoz bolesnika na dijalizu (od mjesta boravka do dijaliznog centra i nazad), na osnovu ispostavljenih mjesečnih faktura obračunatih na broj obavljenih prevoza, a prema utvrđenim cijenama po pređenom broju kilometara.

Usluge hemodialize pružale su se u 12 dijaliznih centara organizovanih u zdravstvenim ustanovama na području Federacije BiH sa kojima je Federalni zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja zaključio ugovore o provođenju navedenog programa.

U 2014. godini izvršeno je ukupno 197.852 usluge dijalize, od kojih pacijentima sa hroničnim stanjima 196.829 usluga i 1.023 usluga pacijentima sa akutnim stanjima.

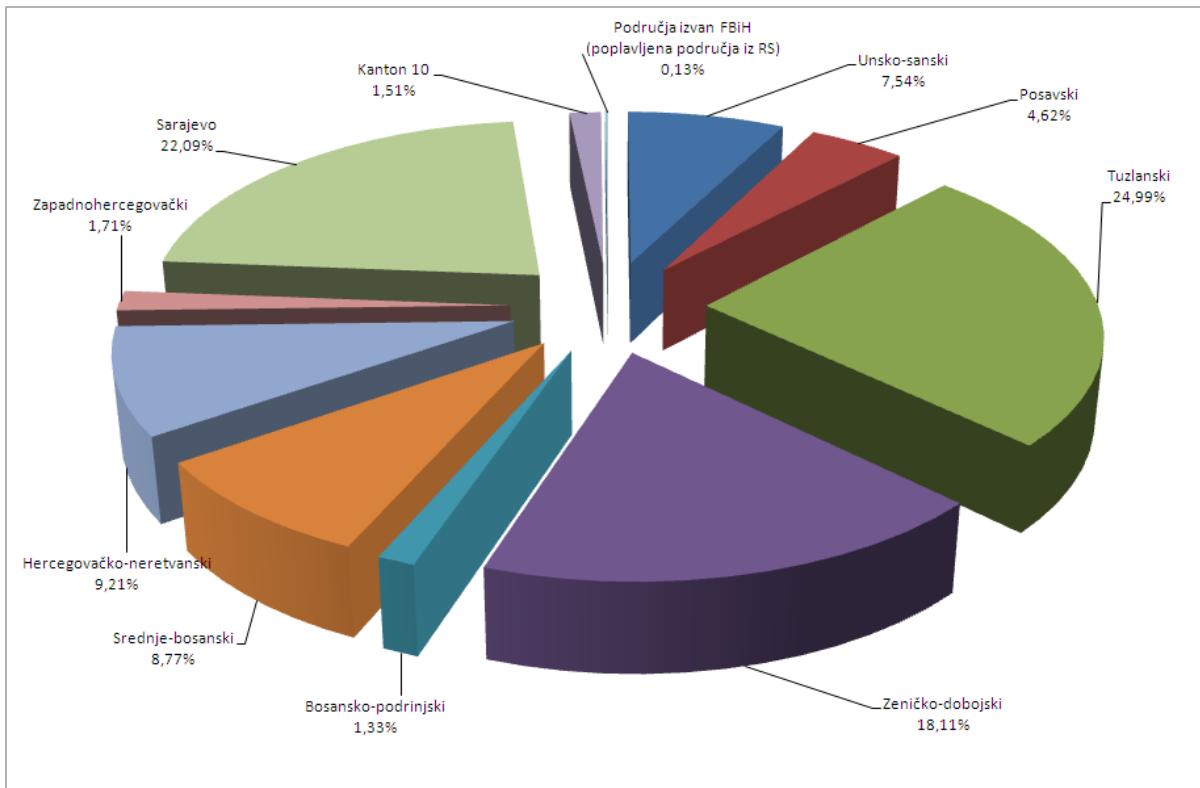
Na bazi broja izvršenih **usluga hronične hemodialize**, u prosjeku tokom cijele godine tretirano je **1.268 pacijenta**.

Na programu **peritonealne dijalize bilo je 99 pacijenata**.

Na hroničnom dijaliznom tretmanu u 2014. godini je bilo 30 pacijenata više nego u 2013. godini, dok se broj pacijenata na peritonealnoj dijalizi smanjio za 20 pacijenata u odnosu na 2013. godinu.

Za vrijeme poplava koje su Bosnu i Hercegovinu zadesile tokom 2014. godine usluge dijalize u zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH koristili su i dijализirani pacijenti iz područja pogodjenih poplavama u R Srpskoj. Ukupni troškovi za ove pacijente iznosili su 39.600 KM.

Narednim grafikom prikazuje se pregled procentualnog učešća iskazanih troškova dijalize po kantonima u ukupnim troškovima dijalize u 2014. godini.

Pregled troškova i broja izvršenih usluga hemodialize za period 01.01. – 31.12.2014. godine, po zdravstvenim ustanovama iskazan je u **Tabeli 3 Priloga**, a broj izvršenih usluga hemodialize i troškova po kantonima prikazan je u **Tabeli 3.1. Priloga**.

Pregled troškova za usluge prijevoza na dijalizu prikazan je u **Tabeli 3.2. Priloga**.

4.1.2. Radioterapija kod malignih oboljenja

Ukupni rashodi za usluge radioterapije u 2014. godini su iznosili **7.302.935 KM** i veći su za 7% u odnosu na iskazane u 2013 godini ,a od planiranih za 2014. godinu za 3% ili 202.935 KM. Do povećanja troškova za ove usluge od 3% u odnosu na planirane za 2014. godine je došlo zbog toga što su prilikom izrade Rebalansa finansijskog plana za 2014. godinu korišteni podaci o izvršenju za period I-X 2014. godine, a u novembru i naročito decembru 2014. godine je izvršen znatno veći obim usluga od iskazanog prosjeka u periodu I-X 2014. godine.

Usluge radioterapije se pružaju u bolničkom tretmanu pacijentima sa težim oblicima malignih oboljenja i iz udaljenih područja u Federaciji BiH, a na ambulantnom tretmanu su pacijenti sa lakšim oblicima malignih oboljenja i pacijenti sa mjestom boravka bližim zdravstvenoj ustanovi u kojoj se pružaju usluge radioterapije.

Usluge radioterapije u 2014. godini su pružane u KCU Sarajevo, UKC Tuzla, KB Zenica i SB Mostar, sa kojima su zaključeni ugovori o pružanju ovih usluga u 2014. godini.

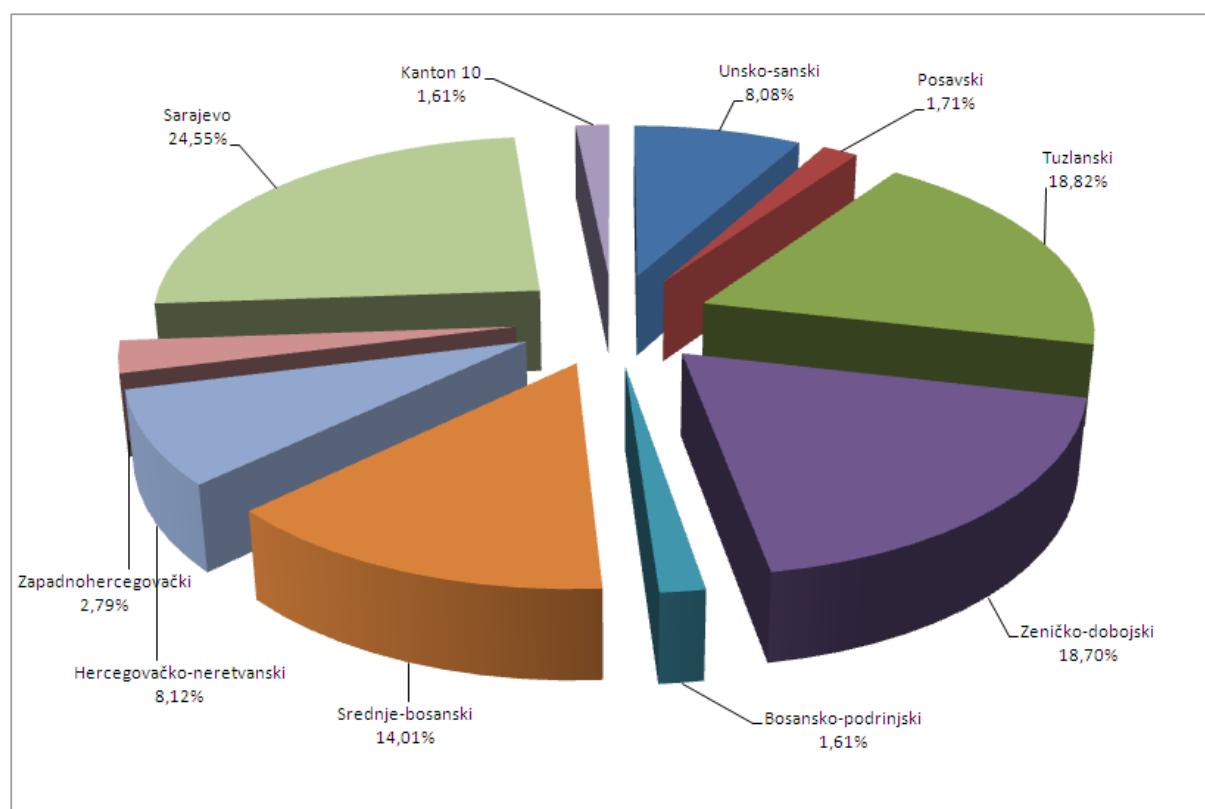
U 2014. godini pruženo je ukupno **2.974 usluga radioterapije**, a za pacijente kojima su usluge pružane u bolničkom tretmanu iskazano je **27.030 BO dana**.

Usluge su iskazane po vrsti malignih oboljenja, po organima, odnosno lokalizacijama zračenja.

Promatrano po vrsti malignih oboljenja, **najveći broj usluga radioterapije** je izvršen kod oboljenja karcinoma:, **Ca dojke, Ca ovarija i gin. tu., Ca ORL organa, Ca prostate, Ca pluća, Ca rektuma** itd.

Učešće troškova za pojedina oboljenja u ukupnim troškovima razmjerno je procentu zastupljenosti pojedinih vrsta malignih oboljenja u ukupnom broju izvršenih usluga radioterapije.

Narednim grafikom prikazuje se procentualno učešće troškova radioterapije iskazanih po kantonima u ukupnim troškovima usluga radioterapije iskazanih u 2014. godini.

U **Tabeli 4. Priloga** prikazan je pregled izvršenih usluga i troškova radioterapije, po lokalizacijama, po zdravstvenim ustanovama, a u **Tabeli 4.1 Priloga** prikazan je pregled izvršenih usluga i troškova radioterapije, po kantonima za period 01.01.-31.12.2014. godine.

4.1.3. Citostatice

Ukupni rashodi za citostatike u 2014. godini su iznosili **41.087.074 KM**, i neznatno su veći od planiranih za 2014. godinu (manje od 1%), a u odnosu na 2013. godinu smanjeni su za 7%.

Razlog smanjenja troškova u odnosu na 2013. godinu, i pored povećanog broja pacijenata, se nalazi u činjenici da je znatan broj lijekova u proteklom razdoblju dobio generičku paralelu kod kojih su cijene niže.

Od ukupnih rashoda za citoststike, troškovi citostatika sa redovne liste iznosili su 13.603.172 KM i liječeno je 9.520 pacijenata. Za citostatike sa posebnim režimom propisivanja troškovi su iznosili 27.437.292 KM i liječeno je 879 pacijenata. Ukupno citostaticima je liječeno 9.858 pacijenata, s tim što je 531 pacijent liječen istovremeno i citostaticima sa redovne liste i citostaticima sa posebnim režimom propisivanja.

Iz navedenih podataka je vidljivo da je velika nerazmjera broja pacijenata i sredstava koja se koriste za citostatike sa redovne liste i citostatike sa posebnim režimom propisivanja. Prosječna potrošnja po pacijentu za citostatike sa redovne Liste iznosi 1.429 KM, a za citostatike sa posebnim režimom 31.214 KM.

U strukturi ukupne potrošnje sredstava namijenjenih za nabavku citostatika, citostatici s **posebnim režimom su u 2014.godini zastupljeni sa 67 % i ovaj udio se konstantno povećava svake godine.**

Broj pacijenata sa indikacijom za liječenjem sa citostaticima sa posebnim režimom propisivanja je u stalnom porastu, a također se proširuje i Lista lijekova sa posebnim režimom propisivanja.

Obzirom da su ovi lijekovi veoma skupi za iste bi trebalo osigurati dodatna sredstva, a ukoliko se ne osiguraju dodatna sredstva, zaustaviti dalje širenje liste citostatika sa posebnim režimom.

Nabavku citostatika za sve zdravstvene ustanove u Federaciji BiH, u 2014. godini izvršio je Federalni zavod osiguranja i reosiguranja po postupcima opisanim u poglavljtu 2.4 ovog izveštaja.

Isporuku citostatika u sve zdravstvene ustanove u kojima se provodi terapija citostaticima vršili su dobavljači sa kojima su zaključeni ugovori i to sukcesivno, na osnovu ispostavljenih narudžbi od strane Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja.

Od strane nekih dobavljača isporuka citostatika se nije odvijala u skladu sa ugovorenim rokovima, tako da su evidentirani i problemi u snabdijevanju zdravstvenih ustanova sa tim lijekovima.

Na visinu troškova za lijekove koji se koriste u liječenju malignih oboljenja u značajnoj mjeri utiče i neprovodenje programa ranog otkrivanja malignih oboljenja. Dijagnosticiranje malignog oboljenja u kasnoj fazi u pravilu zahtijeva terapeutski složeniju, dužu i skuplju terapiju koja najčešće zahtjeva kombinaciju ovih lijekova.

Zbog toga se nameće potreba u provedbi promotivnih, preventivnih i programa ranog otkrivanja malignih oboljenja, kao jedinog efikasnog načina za smanjenje ukupnih troškova koji su namijenjeni za liječenje malignih oboljenja.

Pored toga, na visinu troškova utiču problemi vezani za provođenja javnih nabavki lijekova koji se ne mogu blagovremeno okončati zbog izjavljenih prigovora i žalbi. Također, u slučajevima kada dobavljači ne izvrše isporuku u ugovorenim rokovima, pacijentima koji izvrše nabavku lično svojim sredstvima (obično po većim cijenama), refundira se trošak nabavke, a što povećava ukupne troškove.

Iako se za citostatike izdvajaju velika sredstava, broj pacijenata na listama čekanja se kontinuirano povećava dijelom zbog širenja liste citostatika sa posebnim režimom propisivanja, odnosno indikacija za upotrebu ovih lijekova.

Sa 31.12.2014.godine na listama čekanja evidentirano 349 pacijenata što je za 71% više u odnosu na period 31.12.2013. godine (188 pacijenata).

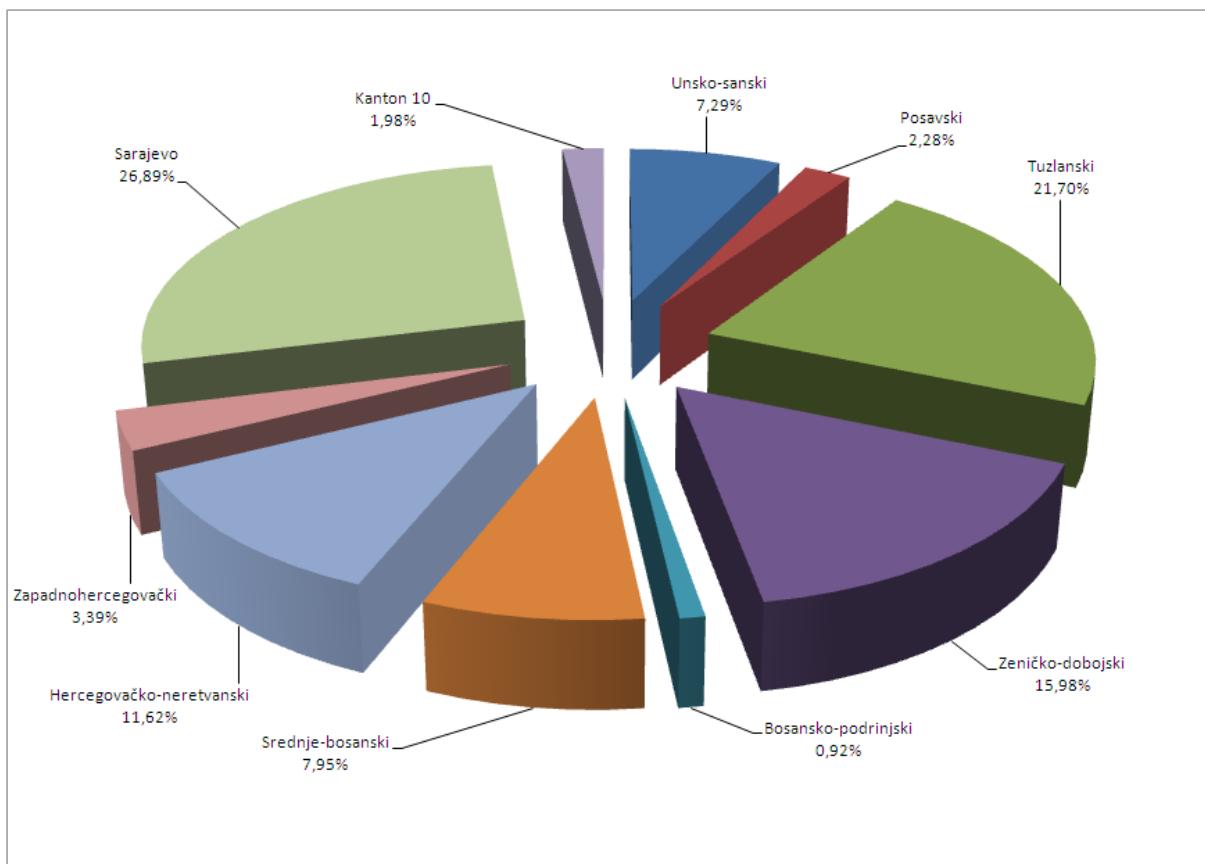
Od ukupnog broja pacijenata na listama čekanja, prema vrsti citostatika evidentirano je pacijenata kako slijedi:

- 31 pacijent za terapiju lijekom Trastuzumab (Herceptin);
- 126 pacijenata za terapiju lijekom Bevacizumab (Avastin);
- 71 pacijent za terapiju lijekom Sunitinib (Sutent);
- 21 pacijent za terapiju lijekom Pametreksed (Alimta);
- 77 pacijenata za terapiju lijekom Rituksimab- Mapthera
- 23 pacijenta za terapiju lijekom Sorafenib-Nexavar.

Na listama čekanja sa 31.12.2014. godine nisu evidentirani pacijenti za slijedeće citostatike: **Imatinib mesilatom (Glivec); Erlotinib-Tarceva, Temozolomid-Temodal, Nilotinib-Tasigna.**

Pregled potrošnje citostatika u 2014. godini po kantonima i po zdravstvenim ustanovama prikazan je u **Tabeli br. 5. Priloga**, za period 01.01.-31.12.2014. godine.

Narednim dijagramom prikazuje se procentualno učešće iskazanih troškova citostatika po kantonima, u ukupnoj potrošnji citostatika u 2014.godini.

4.1.4. Ugradnja kohlearnog implantata kod djece

Kod djece sa oštećenim sluhom, sredstvima federalnog fonda solidarnosti financiraju se troškovi ugradnje kohlearnog implantata (vještačke pužnice), u visini od 50% ukupnih troškova nabavke i ugradnje kohlearnog implantata, a preostalih 50% iz sredstava kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja ili iz drugih izvora (donacije, lično učešće i sl.).

U okviru ovog programa suglasno Odluci Upravnog odbora Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja na teret sredstava federalnog fonda solidarnosti se sufinancira i zamjena dotrajalog procesora na ugrađenom kohelarnom implantatu u iznosu od 50% od nabavne cijene procesora.

Troškovi ugradnje implantata i zamjene procesora na implantatu u 2014. godini su iznosili **149.511 KM**, što je za 25% manje od planiranih sredstava za 2014. godinu, a u odnosu na ostvarene u 2013. godini veći su za 13%.

Rebalansom finansijskog plana za 2014. godinu, smanjena su sredstva u svrhu zamjene procesora, zbog poteškoća u postupku zamjene procesora na kohlearnom implantatu kod djece zbog administrativnih barijera u postupku nabavke. Zdravstvena ustanova u kojoj se dijete liječi treba da izvrši nabavku kohlearnog implantata i procesora, a Federalni i kantonalni zavod kod kojeg je dijete evidentirano kao osigurano lice, plaćaju troškove u omjeru 50:50%. U većini slučajeva problemi u nabavci se javljaju zbog činjenice da su u pitanju pojedinačne nabavke za koje se moraju provesti postupci nabavke po Zakonu o javnim nabavkama. Pored toga neki kantonalni zavodi zdravstvenog osiguranja osporavaju učešće u sufinanciranju u visini od 50% ovih troškova. Iz navedenih razloga ovaj program se ne realizira u obimu kojim bi se zadovoljile stvarne potrebe za ugradnjom implantata ili zamjenu procesora na ugrađenom implantatu nakon proteka vijeka trajanja procesora.

4.1.5. Preventivni programi i programi unapređenja zdravlja djece

Program dobrovoljnog, anonimnog i besplatnog savjetovanja i testiranja na HIV/AIDS i hepatitis C i nabavka lijekova

U okviru ovog programa sredstvima federalnog fonda solidarnosti u 2014. godini financirani su troškovi po osnovu:

- savjetovanja prije i nakon testiranja na HIV;
- testiranja na HIV/AIDS;
- dijagnosticiranja za sve slučajeve kojima je nakon testiranja nalaz testa na HIV pozitivan i to dijagnostičkim postupcima: Western-Belot, PCR- kvantitativni i kvalitativni i genotipizacija;
- testiranja na hepatitis C rizičnih grupa i
- nabavka lijekova za liječenje otkrivenih slučajeva pozitivnih na HIV.

Program dobrovoljnog i anonimnog savjetovanja i testiranja na HIV/AIDS provodi u zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH koje su verifikovane od strane Federalnog ministarstva zdravstva.

U okviru hospitalnog liječenja pacijenata zaraženih HIV virusom, sredstvima federalnog fonda solidarnosti **financiraju se samo lijekovi sa Liste antiretroviralnih lijekova**, dok se ostali troškovi hospitalizacije ne financiraju iz sredstava federalnog fonda solidarnosti.

U 2014. godini izvršeno je ukupno **8.878 usluga savjetovanja i testiranja na HIV**, a liječeno su **75 pacijenata oboljelih od AIDS-a**.

Ukupni rashodi za izvršenje ovog programa u 2014. godini iskazani su u ukupnom iznosu od **522.527 KM..**

Od ukupnih rashoda, na lijekove za hospitalizirane pacijente zaraženih HIV virusom odnosi se 367.876 KM, a za usluge dobrovoljnog i anonimnog testiranja na HIV/AIDS 154.651 KM.

U Tabeli 6. Priloga dat je pregled troškova za testiranje na HIV/AIDS i lijekove za liječenje oboljelih, po zdravstvenim ustanovama.

4.1.6. Program testiranja novorođenačkog skrininga na kongenitalni hipotireoidizam, fenilketonuriju i adrenalnu hiperplasiu

U okviru ovog programa, u 2014. godini financirani se troškovi testiranja novorođene djece u Federaciji BiH na:

- kongenitalni hipotireoidizam;
- fenilketonuriju;
- adrenalnu hiperplasiu i
- troškovi dijagnosticiranja i liječenje otkrivenih slučajeva hiptireoidizma, fenilketonurije i adrenalne hiperplasie u toku testiranja.

Usluge iz ovog programa su se pružale u KCU Sarajevo i u UKC Tuzla.

Za program testiranja i liječenja otkrivenih slučajeva hipotireoze, fenilketonurije i adrenalne hiperplasie, u 2014. godini iskazani su ukupni rashodi u iznosu od **286.011 KM** i manji su od planiranih za 2014. godinu za 16%, a u odnosu na izvršene u 2013. godini za 7%.

Pregled broja izvršenih usluga i troškova za izvršenje ovog programa u 2014. godini, po zdravstvenim ustanovama prikazan je u **Tabeli 7 Priloga**.

Program profilakse respiratornog sincicijalnog virusa

U okviru ovog programa, u 2014. godini je izvršena nabavka lijeka **palivizumab** koji se koristi za djecu mlađu od 24 mjeseca života, a u cilju zaštite od respiratornog sincicijalnog virusa (RSV).

Troškovi ovog lijeka u 2014. godini su iznosili **1.213.702 KM** i veći su za 3% u odnosu na planirane za 2014. godinu, a u odnosu na 2013. godinu veći su za 32%.

Povećanje ovih troškova u odnosu na planirane za 2014. godinu iskazano je iz razloga što se ovaj lijek koristi u periodu jesen-proljeće, a značajnije količine utrošene su u decembru 2014. godine, nakon što su izvršene procjene potrošnje prilikom donošenja Rebalansa finansijskog plana za 2014. godinu.

Potrošnja lijeka palivizumab se u kontinuitetu značajno povećava te će biti nužno u narednom periodu preispitati, odnosno jasno definirati indikacije za upotrebu ovog lijeka.

Nabavka aparata i traka za kontrolu šećera u krvi kod djece

U okviru ovog programa sredstvima federalnog fonda solidarnosti financira se nabavka aparata i traka za kontrolu šećera u krvi kod djece sa registriranim dijabetesom.

Nabavku aparata i trakica za kontrolu šećera u krvi vrši Federalni zavod osiguranja i reosiguranja.

U toku 2014. godine proveden je postupak nabavke trakica i aparata za kontrolu šećera u krvi i to za količine potrebne za tri godine po okvirnom sporazumu.

Međutim, postupak nije okončan zbog uložene žalbe, a nabavka je vršena od dobavljača sa kojim je u prethodnom periodu zaključen ugovor.

Ukupni rashodi za nabavljene trakice za kontrolu šećera u krvi u 2014. godini iznosili su **199.828 KM** i kreću se u okviru planiranih.

4.1.7. Sufinanciranje u nabavci lijekova iz grupe imunostimulativa, sufinciranje u dijagnostici i liječenju od hepatitis C, hepatitis B i multiple skleroze

Nabavka lijekova -faktora koagulacije oboljelim od hemofilije i humanih imunoglobulina

Iz sredstava federalnog fonda solidarnosti u 2014. godini financirani su troškovi nabavke faktora koagulacije, za oboljele od hemofilije na teritoriji Federacije BiH, te humanih imunoglobulina.

Ukupni rashodi za liječenje hemofilije i humani imunoglobulini u 2014. godini iznosili su **4.739.155 KM** i kreću se u okviru planiranih za 2014. godinu, a u odnosu na iskazane troškove u 2013. godini manji su za 2%.

Od ukupnih rashoda na troškove faktora koagulacije se odnosi **4.298.164 KM**, a na troškove humanih imunoglobulina **440.991 KM**.

U ukupne rashoda faktora koagulacije uključeni su troškovi koji se plaćaju Zavod za transfuzijsku medicinu Federacije BiH na ime stokarine i distribucije faktora koagulacije u iznosu od 60.000 KM.

Troškovi humanog imunoglobulina su u stalnom porastu iz razloga što je u porastu broj djece kojima se propisuju humani imunoglobulini, a isti nisu sadržani na Esencijalnoj listi lijekova, tako da se uglavnom financiraju sredstvima federalnog fonda solidarnosti.

Pregled broja liječenih i iskazanih troškova liječenja oboljelih od hemofilije po kantonima prikazan je u **Tabeli 8. Priloga**.

Dijagnosticiranje i liječenje oboljelih od hepatitis C i hepatitis B

U 2014. godini, u okviru ovog programa financirani su slijedeći troškovi :

- dijagnostičke pretrage na hepatitis C (biopsija jetre, kvantitativni i kvalitativni PCR, genotipizacija virusa);
- dijagnostičke pretrage na hepatitis B (HVB DNA kvantitativni, biopsija jetre);
- lijekovi za liječenje oboljelih od hepatitis C i hepatitis B u skladu sa Naredbom o Listi lijekova u bolničkoj zdravstvenoj zaštiti koji se mogu koristiti na teret sredstava federalnog fonda solidarnosti.

Dijagnosticiranje i liječenje provodi se, suglasno Naputku za provođenje dijagnostike i liječenje oboljelih od hepatitis C i hepatitis B izdanog od strane Federalnog ministarstva zdravstva, broj: 01-37-2991/11, u tri klinička centra (Sarajevo, Tuzla i Mostar), a nastavak terapije se provodi u kantonalnim bolnicama, odnosno ovlaštenim zdravstvenim ustanovama.

U skladu sa navedenim Naputkom, Komisija za liječenje oboljelih od hepatitis C i hepatitis B je u 2013.godini, a na osnovu medicinske dokumentacije, izdavala suglasnosti za nastavak liječenja pacijentima kojima je liječenje započeto u 2013.godini, te suglasnost za dijagnosticiranje i liječenje za novootkrivene slučajevе u 2014.godini.

U toku 2014.godine liječena su ukupno 198 pacijenata oboljela od **Hepatitisa C** od kojih su 137 pacijenta započeli liječenje u 2013.godini i nastavili u 2014. godini, a u toku 2014. godine u terapiju je uključen 61 novi pacijent.

Od **Hepatitisa B** u 2014.godini liječeno je ukupno 255 pacijenata od kojih je 185 pacijenata započelo liječenje u 2013.godini i nastavilo u 2014. godini, a u toku 2014. godine je uvedeno u terapiju 70 novih pacijenata.

Ukupni rashodi za dijagnosticiranje i liječenje oboljelih od hepatitisa C i hepatitisa B u 2014. godini iskazani su u iznosu od **4.415.174 KM**, od čega na usluge dijagnosticiranja 235.679 KM, a za lijekove 4.179.495 KM.

Rashodi za liječenje oboljelih od hepatitisa B i C su povećani za 27% u odnosu na 2013. godinu iz razloga što je povećan broj pacijenata, a uvedeni su i novi lijekovi u terapiju.

Pregled troškova dijagnosticiranja na Hepatitis C i B i troškova lijekova za liječenja oboljelih od hepatitisa C i Hepatitis B u 2014. godini, po zdravstvenim ustanovama prikazan je u **Tabeli 9. Priloga**.

Nabavka lijekova za liječenje multiple skleroze

Za liječenje oboljelih od multiple skleroze u 2014. godini financirani su troškovi nabavke lijekova, a postupak liječenja se provodi u skladu sa utvrđenim doktrinarnim pristupom i Naputkom za provođenje liječenja multiple skleroze.

Ukupni rashodi za liječenje oboljelih od multiple skleroze u 2014. godini iznosili su **852.888 KM** i kreću se u okviru planiranih za 2014. godinu, a u odnosu na 2013. godinu veći su za 35%.

Od multiple skleroze u 2014.godini su liječena 74 pacijenta, od kojih je 16 pacijenata uključeno u terapiju 2013. godine i nastavili u 2014. godini, a u toku 2014. godine je uvedeno u terapiju samo 58 pacijenata sa liste čekanja.

Na Listi čekanja sa 31.12.2014. godine registrirana su 173 pacijenta oboljela od multiple skleroze.

Veliki broj pacijenata na Listi čekanja je najvećim dijelom uzrokovana neslaganjem i neradom Komisije za odobravanje lijekova za liječenje oboljelih od multiple skleroze nastale kao posljedica neprihvatanja revidiranog doktrinarnog naputka za multiplu sklerozu.

Zbog toga je došlo do zastoja u izdavanju suglasnosti za liječenje oboljelih od multiple skleroze.

4.1.8. Program humane reprodukcije lica sa invaliditetom

Usluge iz Programa humane reprodukcije lica sa invaliditetom se pružaju u Centru za humanu genetiku, menopauzu i ginekološku endokrinologiju i ugovorene su za 2014. godinu sa KB Zenica u čijem sastavu je navedeni centar. Usluge u ovoj ustanovi se pružaju u skladu sa izdanim odobrenjem Federalnog ministarstva zdravstva.

Na osnovu Odluke Upravnog odbora Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja data je mogućnost da se licima sa invaliditetom za usluge pružene u drugim zdravstvenim ustanovama, može izvršiti refundacija troškova u iznosu koji se priznaje i plaća za usluge iz ovog programa KB Zenica.

Ukupni rashodi za izvršenje ovog programa u 2014. godini iznosili su **37.340 KM**, od čega za usluge pružene u Centru za humanu genetiku, menopauzu i ginekološku endokrinologiju KB Zenica u iznosu od 9.670 KM, a na ime refundacije troškova za usluge pružene u drugim zdravstvenim ustanovama 27.670 KM.

4.2. Prioritetni najsloženiji oblici zdravstvene zaštite

4.2.1. Kardiologija i kardiokirurgija

U okviru programa kardiologije i kardiokirurgije u 2014. godini financirani su troškovi:

- pružanja usluga invazivne i interventne kardiologije;
- usluga operativnih kardiokirurških zahvata kod odraslih i operativni zahvati kongenitalnih srčanih mana kod djece u zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH i
- izmirenje dijela duga Centru za srce BH Tuzla iz 2008 i 2009. godine po zaključenom sporazumu iz 2011. godine i to u visini od 494.300 KM.

Zdravstvene usluge iz oblasti kardiologije i kardiokirurgije u 2014. godini pružane su u KCU Sarajevo, UKC Tuzla, KB Mostar i Centru za srce BH Tuzla.

Ugovorima o pružanju usluga u 2014. godini zaključenim sa navedenim zdravstvenim ustanovama, utvrđen je sadržaj i obim zdravstvenih usluga, a također je precizirano da se neće plaćati pružene zdravstvene usluge iznad ugovorenog obima i vrijednosti, te utvrđena i obaveza zdravstvenim ustanovama da u okviru ugovorenog obima i vrijednosti osiguraju i zbrinjavanje urgentnih slučajeva.

Suglasno navedenim odredbama ugovora, svim zdravstvenim ustanovama su vraćane fakture za izvršene usluge iznad ugovorenog obima i vrijednosti usluga za 2014. godinu.

U toku 2014. godine, u zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH izvršeno je ukupno 5.427 usluga, od kojih iz oblasti invazivne i interventne kardiologije 4.562 usluga i 865 usluge kardiokirurških operativnih zahvata.

Od izvršenih usluga iz oblasti invazivne i interventne kardiologije najveći broj od 2.954 su usluge koronarografije, a od ukupnog broja izvršenih operativnih zahvata najveći broj od 478 su operativni zahvati Bypass-a.

U ukupnom broju izvršenih operativnih zahvata sadržani su i operativni zahvati urođenih srčanih mana kod djece. Izvršeno je ukupno 38 operativnih zahvata kod djece u Kliničkom centru Sarajevo, dok se u ostalim centrima ove usluge do sada nisu pružale.

U narednoj Tabeli. prikazan je trend kretanja broja izvršenih usluga kardiologije i kardiokirurgije u zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH, u periodu 2010. – 2014. godina.

Usluga/ustanova/period		2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
1	2	4	5	6	7	8
Invazivna i interventna kardiologija	KCU Sarajevo	1.101	1.045	972	1.039	1.242
	UKC Tuzla	1.102	1.015	805	934	996
	Centar za srce BH Tuzla	868	1.005	986	1.062	1.578
	KB Mostar	628	634	645	851	746
Ukupno invazivna kardiologija		3.699	3.699	3.408	3.886	4.562
Kardiokirurški operativni zahvati	KCU Sarajevo	290	279	247	219	243
	UKC Tuzla	178	191	192	190	179
	Centar za srce BH Tuzla	237	289	194	256	270
	KB Mostar	148	140	159	210	173
Ukupno operativni zahvati		853	899	792	875	865
Sveukupno		4.552	4.598	4.200	4.761	5.427

Zbog ograničenih sredstava koja su planirana za izvršenje ovog programa sve izvršene usluge iznad iznosa planiranih sredstava nisu priznate niti plaćene.

Zbog toga je na Listama čekanja je povećan broj pacijenata sa indikacijom za pružanjem usluga iz ovog programa.

Sa 31.12.2014. godine na Listi čekanja evidentirano ukupno 988 pacijenata, od kojih 478 pacijenata za usluge iz oblasti invazivne i interventne kardiologije i 510 pacijenata za usluge kardiokirurških operativnih zahvata.

Pregled broja pacijenata na Listama čekanja sa 31.12.2014. godine po zdravstvenim ustanovama prikazan je u narednoj tabeli.

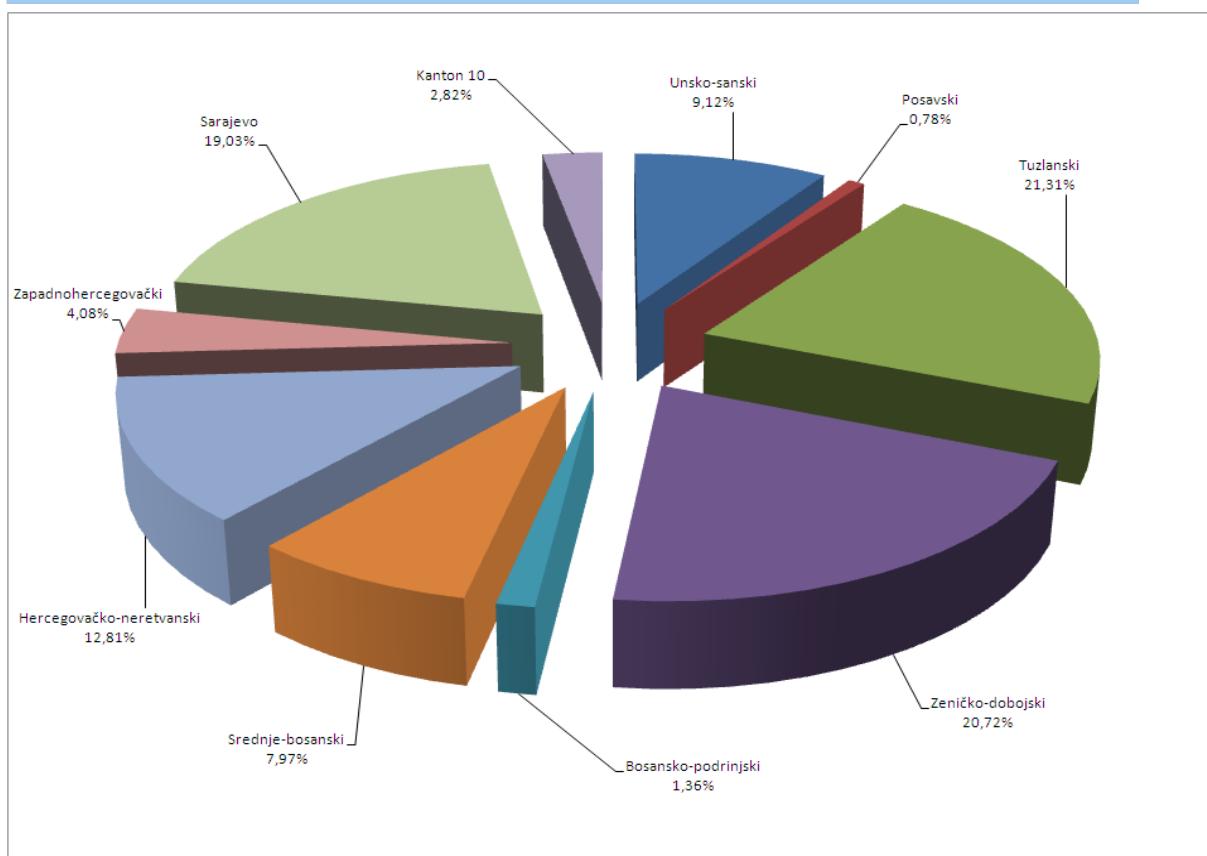
Ustanove	Invazivna i interventna kardiologija	Kardiokirurški operativni zahvati	Ukupno
KCU Sarajevo	373	192	565
UKC Tuzla	69	28	97
Centar za srce BiH Tuzla	-	275	275
KB Mostar	36	15	51
Ukupno	478	510	988

Ukupni rashodi za izvršene usluge iz programa kardiologije i kardiokirurgije iznosili su **24.414.785 KM**, od čega za:

- zdravstvene usluge izvršene u zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH 24.102.942 KM, od čega za usluge iz kardiologije 12.795.301 KM, a za operativne zahvate 11.307.641 KM;
- vanredne pomoći i refundacije troškova, u iznosu od 311.843 KM.

Ukupni rashodi za usluge iz kardiologije i kardiokirurgije su u okviru planiranih za 2014. godinu, a u odnosu na 2013. godinu su povećani za 10%.

Na dijagramu je prikazano procentualno učešće troškova kardiologije i kardiokirurgije po kantonima u ukupnim rashodima ovog programa u 2014. godini.

Pregled izvršenih usluga i troškova kardiologije i kardiokirurgije po zdravstvenim ustanovama prikazan je u **Tabeli 10**, a po kantonima u **Tabeli 10.1. Priloga**.

4.2.2. Neurokirurgija

U okviru programa neurokirurgije, u 2014. godini financirane su usluge najsloženijih neurokirurških operativnih zahvata.

Za neurokirurške operativne zahvate u 2014. godini ukupni rashodi iznosili su **2.886.576 KM** i manji su za 7 % od planiranih za 2014. godinu, a u odnosu na 2013. godinu manji su za 13%.

Od ukupnih rashoda na troškove izvršenih usluga operativnih zahvata u zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH se odnosi 2.818.714 KM, a na ime refundacija troškova za usluge izvršene su isplate u iznosu od 67.862 KM.

U 2014. godini u zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH izvršen je **ukupno 651 operativni zahvat** od čega:

- u KCU Sarajevo 300 operativnih zahvata ili 46,08%;
- u UKC Tuzla 154 operativna zahvata ili 23,66%;
- u KB Mostar 120 operativnih zahvata ili 18,43%;
- u KB Zenica 76 operativnih zahvata ili 11,67%;
- u RMC „Safet Mujić“ Mostar 1 operativni zahvat ili 0,15%;
- u KB Bihać nisu pružane ove usluge iako su iste bile ugovorene u 2014. godini.

Od ukupnog broja izvršenih operativnih zahvata, najveći broj od 276 operativnih zahvata ili 42 % se odnosi na tumore mozga i moždanog stabla, a potom slijede tumori i degenerativna

oboljenja kičme od 125 operativnih zahvata ili 19%, neurokirurške aneurizme 93 operativna zahvata ili 14%, a na sve ostale operativne zahvate 157 ili 24%.

Pregled izvršenih neurokirurških usluga kao i troškova za 2014. godinu po vrstama operativnih zahvata, po zdravstvenim ustanovama i kantonima prikazani su u **Tabeli br. 11 i Tabeli broj 11.1. Priloga.**

4.2.3. Ortopedija i traumatologija

U okviru programa ortopedije i traumatologije sredstvima federalnog fonda solidarnosti financirani su operativni zahvati: deformiteti kičme kod djece, multipli prelomi kičme i multipli prelomi karlice.

Pružanje ovih usluga je ugovorenog sa KCU Sarajevo, UKC Tuzla, KB Mostar i RMC „Safet Mujić“ Mostar.

Ukupni rashodi u 2014. godini, iznosili su **588.145 KM** i manji su za 16% od planiranih za 2014. godinu, a za 4% su veći u odnosu na ostvarene u 2013. godini.

Izvršeno je ukupno **79 operativnih zahvata** od čega u KCU Sarajevo 43, u UKC Tuzla 32, u KB Mostar 4 operativna zahvata, a u RMC „Safet Mujić“ nisu se pružale usluge iz ovog programa.

Iskazani rashodi za ovaj program su manji u odnosu na planirane iz razloga što su troškovi implantata koji se ugrađuju kod operativnih deformiteta kičme kod djece, manji od planiranih, jer je Klinički centar Sarajevo implantate za ove operativne zahvate osigurao iz donacija.

U **Tabeli 12 Priloga** prikazan je pregled broja usluga i troškova ortopedije i traumatologije po zdravstvenim ustanovama i kantonima.

4.2.4 Torakokirurgija

U 2014. godini, u okviru programa torakokirurgije financirani su troškovi pružanja usluga operativnih zahvata karcinoma bronha i karcinoma jednjaka.

Usluge iz oblasti torakokirurgije u 2014. godini ugovorene su i pružane u KCU Sarajevo, UKC Tuzla i KB Mostar.

Ukupni rashodi za ove operativne zahvate iskazani su u iznosu od **371.255 KM** i manji su za 7% od planiranih za 2014. godinu, a u odnosu na 2013. godinu za 20%.

Izvršeno je ukupno **67 operativnih zahvata** od kojih u KCU Sarajevo 27 operativnih zahvata (23 op. zahv. ca bronha i 4 op. zahv. ca jednjaka), u UKC Tuzla 31 operativni zahvat (24 op. zahv. ca bronha i 7 op. zahv. ca jednjaka), a u KB Mostar je izvršeno 9 operativnih zahvata (8 op.zahv.ca bronha i 1 op. zahvat ca jednjaka).

Pregled broja izvršenih usluga i troškova torakokirurgije po zdravstvenim ustanovama i kantonima prikazan je u **Tabeli 13 Priloga.**

4.2.4. Transplantologija

U programu transplantologije, sredstvima federalnog fonda solidarnosti u 2014. godini financirani su sljedeći troškovi:

- dijagnostičke i laboratorijske pretrage za dijalizirane bolesnike sa indikacijom za transplantaciju bubrega u svrhu upućivanja na Listu čekanja za transplantaciju bubrega;
- pripreme za transplantaciju i transplantacija bubrega sa živog davaoca;
- transplantacija jetre sa živog davaoca;
- transplantacija organa sa kadavera (utvrđivanje moždane smrti, održavanje kadaveričnog donora, eksplantacija organa, transplantacija bubrega, jetre i rožnjače);
- transplantacija matičnih ćelija hematopoeze (autologna transplantacija) koja uključuje i tipizaciju tkiva za transplantaciju matičnih ćelija i kriokonzervacija matičnih ćelija ;
- alogena transplantacija koštane srži;
- nabavka imunosupresivnih lijekova nakon izvršene transplantacije organa.

Usluge transplantacije organa pružane su u KCU Sarajevo i UKC Tuzla, a usluge tipizacije tkiva u svrhu upućivanja pacijenata na Listu čekanja za transplantaciju bubrega u Zavodu za transfuzijsku medicinu Federacije BiH.

U 2014. godini izvršena je ukupno **58 usluga transplantacije organa** od čega:

- 11 transplantacija bubrega sa živog davaoca;
- 7 transplantacija bubrega sa kadavera;
- 2 transplantacije jetre sa kadavera;
- 8 transplantacija rožnjače
- 29 transplantacija matičnih ćelija hematopoeze ;
- 1 alogena transplantacija koštane srži.

U svrhu prijave na Listu čekanja i za vrijeme čekanja na listi za transplantaciju bubrega urađeno je ukupno **811 dijagnostičkih i laboratorijskih usluga**.

Ukupni rashodi za transplantologiju u 2014. godini iznosili su **4.173.296 KM**, od čega:

- za pružene usluge transplantacije organa i preprome za transplantaciju 2.649.185 KM;
- za imunosupresivne lijekove 1.377.988 KM i
- refundacije troškova pacijentima kojima su usluge izvršene u zdravstvenim ustanovama u inostranstvu 146.123 KM.

Ukupni rashodi za program transplantologije manji su za 5% ili 211.704 KM od planiranih za 2014. godinu, a u odnosu na izvršene u 2013. godini veći su za 29%. Promatrano pojedinačno po vrsti usluga iz oblasti transplantologije treba istaći da je kod usluga alogene transplantacije koštane srži iskazano prekoračenje u odnosu na planirane troškove za 73%, a to prekoračenje se odnosi samo na jednu uslugu alogene transplantacije koštane srži koja je izvršena u UKC Tuzla krajem decembra 2014. godine i ista je priznata, obzirom da u okviru ovog programa nisu izvršene sve usluge koje su bile ugovorene i planirane za 2014. godinu.

Troškovi imunosupresivnih lijekova u 2014. godini su iznosili **1.377.988 KM** i manji su za 2% u odnosu na planirane, a za 4% veći nego u 2013. godini. Imunosupresivne lijekove koriste svi pacijenti kao trajnu terapiju nakon izvršene transplantacija organa, a suglasnost za korištenje imunosupresivnih lijekova izdaje Komisija za liječenje imunosupresivima suglasno Naputku za liječenje imunosupresivima izdanog od strane Federalnog ministarstva zdravstva. Troškovi imunosupresivnih lijekova su u direktnoj ovisnosti o broju pacijenata sa izvršenom transplantacijom organa, kao i visini cijena lijekova. Iako je u 2014. godini povećan broj

izvršenih transplantacija u odnosu na 2013. godinu, troškovi imunosupresivnih lijekova nisu porasli razmjerno jer su u terapiju uvedeni lijekovi- generičke paralele čije su cijene niže.

Pregled izvršenih usluga i troškova za program transplantologije, dat je u **Tabeli br.14 Priloga.**

4.2.5. Nuklearna medicina

U okviru programa nuklearne medicine financiraju se usluge terapije karcinoma štitnjače, radioaktivnim jodom. Rashodi za ove usluge u 2014. godini iznosili su **259.022 KM** i veći su za 4% od planiranih za 2014. godinu, a u odnosu na 2013. godinu za 2,3 puta.

Usluge terapije karcinoma štitnjače radioaktivnim jodom u 2014. godini pružene su za 137 pacijenata, od kojih u Kliničkom centru Sarajevo za 95 pacijenata, Kliničkoj bolnici Mostar za 17 pacijenata, UKC Tuzla 1 pacijentu i Kliničkom centru Banja Luka za 25 pacijenata.

Troškovi za ove usluge su povećani u 2014. godini u odnosu na prethodne godine iz razloga što je Klinički centar Sarajevo iste počeo pružati u značajnijem obimu.

4.2.6. Usluge PET/CT

Rashodi za usluge PET/CT za djecu do 18 godina iznosili su **3.002 KM** i u visini su planirani po Rebalansu finansijskog plana za 2014. godinu.

Rashodi za ove usluge nisu bile planirane po Finansijskom planu za 2014. godinu kao zaseban program nego su tretirane kroz onkološki program za djecu u inostranstvu, jer su ove usluge sve do 2014. godine isključivo pružane u zdravstvenim ustanovama u inostranstvu, a od 2014. godine su se počele pružati u KCU Sarajevo.

4.2.7. Vaskularna kirurgija i invazivno-interventne dijagnostičko-terapijske procedure na krvnim sudovima

Ukupni rashodi za izvršenje ovog programa iskazani su u ukupnom iznosu od **2.120.176 KM**, od čega se na operativne zahvate iz vaskularne kirurgije odnosi 1.337.048 KM, a preostali iznos od 783.128 KM odnosi se na usluge iz oblasti invazivno-interventnih dijagnostičko-terapijskih procedura na krvnim sudovima. Ovi rashodi su za 279.824 KM ili 12% manji od planiranih za 2014. godinu, a u odnosu na 2013. godinu veći su za 564.320 KM ili 36%.

U okviru programa vaskularne kirurgije sredstvima federalnog fonda solidarnosti financiraju se složeni operativni zahvati karotidnih arterija, ostalih ekstrakranijalnih krvnih sudova i operativni zahvati aneurizme abdominalne aorte.

Ove usluge su pružane u KCU Sarajevo, UKC Tuzla, KB Mostar, Centru za srce BH Tuzla i OB „Abdulah Nakaš“ Sarajevo.

U 2014. godini izvršeno je ukupno 162 operativna zahvata, od kojih 91 operativni zahvat aneurizmi abdominalne aorte i 71 operativnih zahvata karotidnih arterija.

Od ukupnog broja izvršenih operativnih zahvata najveći broj od 89 je izvršen u KCU Sarajevo, 18 u UKC Tuzla, 44 u KB Mostar, 10 u OB „Abdulah Nakaš“ i 1 u Centru za srce BH Tuzla.

U okviru programa invazivno-interventnih dijagnostičko-terapijskih procedura na krvnim sudovima iskazani su troškovi za usluge embolizacije cerebralnih krvnih sudova, stentiranja karotida i koilovanja i stentiranja aneurizmi izvršene u zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH.

Rashodi za ove usluge izvršene u 2014. godini iznosili su **684.019 KM.**

Obzirom da su ove usluge sadržane u Pravilniku o uslovima i postupku upućivanja osiguranih lica na liječenje u inostranstvo, zdravstvene ustanove (posebno UKC Tuzla) su suglasno odredbama ovog Pravilnika određen broj usluga pružile uz angažman stranih stručnjaka, ali troškovi za te usluge su iskazani na poziciji liječenja u inostranstvu. Angažiranjem stranih stručnjaka zdravstvene ustanove su se istovremeno educirale i sposobile za samostalan rad zbog čega je i povećan broj izvršenih usluga u odnosu na 2013. godinu, kao i u odnosu na prvobitno planiran obim usluga, tako da su izvršene izmjene i dopune Programa zdravstvene zaštite i Plana obima usluga za 2014. godinu i povećana ova sredstva po Rebalansu finansijskog plana za 2014. godinu.

Pored troškova za izvršene usluge iz oblasti vaskularne kirurgije i invazivno-interventnih postupaka u zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH, u 2014. godini je također isplaćeno na ime refundacija troškova za ove usluge u iznosu od 116.454 KM.

Pregled izvršenih usluga i troškova Vaskularne kirurgije i invazivno-interventnih dijagnostičko-terapijskih procedura na krvnim sudovima prikazan je u **Tabeli 15 Priloga.**

4.2.8. Najsloženiji oblici zdravstvene zaštite iz oblasti urologije

U okviru ovog programa sredstvima federalnog fonda solidarnosti financiraju se usluge složenih operativnih zahvata iz oblasti urologije i to: implantacija vještačkog sfinktera uretre, AMS-800 i cistektomija sa supravezikalnom derivacijom (Bricker, Mainz-Pouch, Hautman).

U 2014. godini izvršeno je ukupno 26 usluga od kojih u KCU Sarajevo 22, UKC Tuzla 1, KB Mostar 1, RMC „Safet Mujić“ Mostar 2 usluge. U KB Zenica nije izvršena niti jedna usluga.

Rashodi za navedene usluge u 2014. godini iznosili su **77.400 KM** i manji su za 23% ili 22.600 KM od planiranih za 2014. godinu, a u odnosu na 2013. godinu smanjeni su za 3%.

Pregled izvršenih usluga i troškova najsloženijih oblika iz oblasti urologije dat je u **Tabeli 16 Priloga.**

4.2.9. Liječenje Chronove bolesti

Rashodi za liječenje oboljelih od Chronove bolesti u 2014. godini su iznosili **1.828.877 KM** i veći su za 8% ili 128.877 KM od planiranih za 2014. godinu, a u odnosu na 2013. godinu su veći za 61%.

U 2014. godini liječeno su 74 pacijenta, što je za 15 pacijenata ili 25% više nego u 2013. godini.

Razlozi za ovakav trend rasta rashoda su povećana potreba za primjenu ovih lijekova, jer su proširene indikacije i za liječenje ulceroznog kolitisa u odnosu na raniju primjenu lijeka infliksimab u liječenju isključivo Chronove bolesti.

4.3. Programi koji se financiraju namjenskim sredstvima iz Budžeta Federacije BiH

4.3.1. Unapređenje Programa imunizacije djece protiv zaraznih bolesti

U skladu sa Programom imunizacije za 2014. godinu donesenog od strane Federalnog ministarstva zdravstva, a na prijedlog Zavoda za javno zdravstvo Federacije BiH, Federalni zavod osiguranja i reosiguranja je izvršio nabavku cjepiva i imunoloških preparata, za imunizaciju djece u Federaciji BiH za 2014. godinu.

Nabavka je izvršena u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, a sa odabranim ponuđačima zaključeni su ugovori.

Ukupna vrijednost po zaključenim ugovorima iznosi 2.507.000 KM. Obzirom da je sa dobavljačima ugovorena uskcesivna isporuka vakcina, zbog rokova upotrebe, do kraja 2014. godine izvršena je isporuka u vrijednosti od **2.083.780 KM** i u tom iznosu su **iskazani rashodi za 2014. godinu**.

Za preostali neisporučeni dio vakcina u vrijednosti od 423.220 KM će se, po izvršenoj isporuci, iskazati troškovi u 2015. godini.

Nabavka vakcina financira se namjenskim sredstvima iz Budžeta Federacije BiH.

Nabavljeni vakcine se distribuciju u sve domove zdravlja u Federaciji BiH, a Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH je nadležan za distribuciju isporučenih količina i kontrolu postupka vakcinacije.

4.3.2. Bolničko liječenje povratnika iz Federacije BiH u općine u R Srpskoj

Za usluge bolničkog liječenja u zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH povratnika iz Federacije BiH u općine u R Srpskoj u 2014. godini, odobrena su namjenska sredstva u Budžetu Federacije BiH za 2014. godinu u iznosu od 2.000.000 KM.

Ukupni rashodi u 2014. godini iskazani su u iznosu od **2.008.306 KM**, a usluge su pružene za **1.251 pacijenta - povratnika**.

Do oktobra 2014. godine sredstvima federalnog fonda solidarnosti financirani su svi troškovi bolničkog liječenja povratnika, a donošenjem nove Odluke o liječenju povratnika iz Federacije BiH u općine u RS koja je stupila na **snagu 16.10.2014.** godine, financiraju se samo troškovi za zdravstvene usluge i lijekovi koji su sadržani u vertikalnom programu.

Zbog toga su troškovi liječenja povratnika u RS bili neznatno veći u odnosu na planirana i budžetom Federacije BiH odobrena sredstva za 2014. godinu, a bili bi znatno veći da navedena odluka nije donesena i primjenjivana u periodu oktobar – decembar 2014. godine.

4.4. Programi liječenja u inostranstvu

Sredstvima federalnog fonda solidarnosti u 2014. godini financirana su oboljenja i stanja, odnosno povrede, koja se ne mogu uspješno liječiti u zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH, a koja su definirana Pravilnikom o uslovima i postupku upućivanja osiguranih lica na liječenje u inozemstvo.

Federalni zavod osiguranja i reosiguranja je zaključio ugovore sa zdravstvenim ustanovama u inostranstvu u koje su upućivani pacijenti na liječenje, a na osnovu izdate suglasnosti od strane nadležne komisije.

Ukupni rashodi za program liječenja u inostranstvu za 2014. godinu iznosili su **5.760.819 KM, od čega:**

1. **kardiokirurški operativni zahvati kod djece**, u iznosu od **1.860.083 KM**,
2. oboljenja iz oblasti **dječje onkologije**, u iznosu od **1.733.357 KM**;
3. neurokirurška oboljenja djece i odraslih koja se mogu uspješno liječiti neurokirurškom operacijom **gama nožem**, u iznosu od **469.181 KM**;
4. **embolizacija, stentiranje i koilovanje krvnih sudova**, u iznosu od **396.052 KM**;
5. **tumori oka** kod djece i odraslih, u iznosu od **5.142 KM**;
6. **ekstenzivne opekatine preko 60% površine**, u iznosu od **27.186 KM**;
7. **transplantacija jetre, bubrega, pankreasa, srca, rožnice** kod djece i odraslih, u iznosu od **319.886 KM**;
8. **transplantaciju koštane srži** kod odraslih, u iznosu od **590.616 KM**;
9. **elektrofiziološka ispitivanja** kompleksnih aritmija sa eventualnom radiofrekventnom ablacijom, u iznosu od **242.569 KM**;
10. oboljenja kod djece izuzetno **rijetkih patologija**, u iznosu od **116.746 KM**.

Finansijskim planom za 2014. godinu rashodi za liječenje u inostranstvu su bili planirani u iznosu od **11.000.000 KM**.

Obzirom da se Pravilnik o uslovima i postupku upućivanja osiguranih lica na liječenje u inostranstvu počeo primjenjivati od 01.02.2014. godine, te da je bilo potrebno donijeti sve potrebne prateće akte za primjenu Pravilnika, proces upućivanja na liječenje u inostranstvo u skladu sa Pravilnikom je otpočeo sa izvjesnim zakašnjenjem. Za veći broj pacijenata koji su u toku 2014. godine upućivani na liječenje u inostranstvo, nisu ispostavljene fakture do decembra 2014. godine, tako da su **Rebalansom financijskog plana za 2014. godinu smanjeni planirani rashodi za ove namjene na 8.000.000 KM**.

Iako su Rebalansom financijskog plana za 2014. godinu ovi rashodi smanjeni u odnosu na prvobitno planirane, iskazani troškovi liječenja u inostranstvu **manji su od planiranih po Rebalansu financijskog plana za 2.239.181 KM**.

Na osnovu podataka o broju upućenih pacijenata na liječenje u inostranstvo, prema uputnim dijagnozama, procjenjuje se da troškovi liječenja u inostranstvu za koje nisu ispostavljene fakture do kraja 2014. godine iznose cca 6.000.000 KM, tako da se u tom iznosu očekuju fakture u toku 2015. godine.

Obzirom da su u navedenom procijenjenom iznosu stvorene obaveze u toku 2014. godine, a da nije moguće za iste rezervirati sredstva po Godišnjem obračunu za 2014. godinu, zbog iskazanog gubitka, Federalni zavod će, nakon uplate manje doznačenih sredstava iz Budžeta Federacije BiH za 2014. godinu, dio sredstava usmjeriti na pokriće iskazanog gubitka, a preostala sredstava rezervirati za očekivane troškove liječenja u inostranstvu iz 2014. godine.

4.5. Ostali rashodi u funkciji provođenja programa federalne solidarnosti

Ostali rashodi u funkciji provođenja programa federalne solidarnosti odnose se na troškove: provođenja postupka javnih nabavki lijekova i potrošnog materijala koji se financiraju sredstvima federalne solidarnosti, isplate naknada za rad komisija za izdavanje suglasnosti za liječenje na teret sredstava federalne solidarnosti, naknada za rad drugih stručnih komisija u postupku ostvarivanja prava koja se osiguravaju sredstvima federalne solidarnosti, ostalih materijalnih troškova u provođenju programa solidarnosti (troškovi platnog prometa, nabavka raznih obrazaca, štampanje izvještaja i ostalih materijala i dr.).

U ostale rashode za 2014. godinu je uključen i dio troškova u iznosu od 5.500 KM na ime provedbe I faze Projekta „Uspostavljanje sistema nadzora nad kvalitetom pruženih usluga“ prema zaključenom ugovoru sa Agencijom za kvalitetu i akreditaciju u zdravstvu Federacije BiH. Ukupna vrijednost ugovora za realizaciju ovog Projekta iznosi 24.600 KM, tako da će se za preostali dio ugovorene vrijednosti za II i III fazu, troškovi iskazati u 2015. godini nakon okončanja Projekta.

Ukupni rashodi za ove namjene u 2014. godini iznosili su **230.371 KM** i manji su od planiranih za 2014. godinu za 20%.

5. Financijski rezultat

U 2014. godini federalni fond solidarnosti je ostvario **prihode za financiranje zdravstvenih usluga, lijekova i programa u iznosu od 133.837.054 KM** i rashode u iznosu od **140.491.573 KM**, te je iskazan **višak rashoda nad prihodima (gubitak) u iznosu od 6.654.519 KM**.

Rebalansom financijskog plana federalnog fonda solidarnosti za 2014. godinu planirano je uravnoteženje prihoda i rashoda.

Međutim, iz Budžeta Federacije BiH nisu doznačena sredstva u iznosu koji je odobren u Budžetu Federacije BiH za 2014. godinu.

U 2014. godini iz Budžeta Federacije BiH doznačena su sredstva u iznosu od 19.291.667 KM, što je za 11.215.333 KM manje od planiranog i odobrenog u Budžetu Federacije BiH za 2014. godinu.

Federalni fond solidarnosti bi iskazao gubitak u poslovanju u iznosu manje doznačenih sredstava iz Budžeta Federacije BiH da nisu iskazani manji rashodi po osnovu liječenja u inostranstvu i nekim programima u pružanju zdravstvenih usluga u zdravstvenim

ustanovama u Federaciji BiH, ali i zbog povećanja prihoda od doprinosa u decembru 2014. godine iznad planiranog iznosa.

6. Zaključna razmatranja

Federalni fond solidarnosti je u toku 2014.godine poslovaо sa izvjesnim poteškoćama uzrokovanim nedovoljnim sredstvima za financiranje lijekova i zdravstvenih usluga u odnosu na broj pacijenata kojima je indicirana upotreba lijekova i pružanje zdravstvenih usluga koje se financiraju sredstvima federalnog fonda solidarnosti kao i nelikvidnošću koja je najvećim dijelom posljedica nedovoljne i neredovne uplate sredstava iz Budžeta Federacije BiH.

U 2014.godini federalni fond solidarnosti je ostvario **ukupne prihode** za financiranje zdravstvenih usluga, lijekova i programa u iznosu od **133.837.054 KM**, a što je za 7% manje od planiranih za 2014. godinu isključivo zbog manje doznačenih sredstava iz Budžeta Federacije BiH.

Prihodi od **doprinosa su ostvareni u iznosu od 114.763.601 KM** i veći su za 1% u odnosu na planirane za 2014. godinu iz razloga što su u decembru 2014. godine povećani prihodi od doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje koji se ostvaruju u Federaciji BiH značajno iznad mjesecnog prosjeka ovih prihoda tokom 2014. godine, kao i zbog veće uplate po osnovu doprinosa ino-osiguranika. U odnosu na ostvarene prihode u 2013. godini, prihodi u 2014. godini su veći su za 17% zbog povećanja stope doprinosa koja se izdvaja za federalni fond solidarnosti sa 9% na 10,2%.

Prihodi od doprinosa ino-osiguranika značajno su povećani zbog uplata koje su izvršile R Hrvatska i R Slovenija po osnovu paušalnih naknada iz prethodnih godina.

Prihodi iz budžeta su ostvareni u iznosu **19.291.666 KM**, i manji su za **11.215.334 KM** ili 37% u odnosu na planirane za 2014. godinu. U toku 2014. godine iz Budžeta Federacije BiH su uplaćena manje doznačena sredstva iz 2013. godine u iznosu 18.375.000, ali ova sredstva nisu iskazana kao prihod za 2014. godinu, nego su ista usmjerena na pokriće dijela gubitka iskazanog po godišnjem obračunu za 2013. godinu.

Ukupni rashodi u 2014. godini su iskazani u iznosu od **140.491.572** i veći su za 2% u odnosu na 2013. godinu, a manji za 2% u odnosu na planirane za 2014.godinu iz razloga koji su navedeni, a najvećim dijelom zbog manje iskazanih troškova za liječenje u inostranstvu.

U ukupnim rashodima **lijekovi i medicinski materijali** su iznosili **81.578.180 mil. KM**, od čega lijekovi 63.464.333 KM, a potrošni medicinski materijali 18.113.847 KM. **U strukturi lijekova najveću stavku čine citostatici u iznosu od 41.087.074 mil. KM**, odnosno 65% ukupnih troškova za lijekove. Potrošni medicinski materijali se odnose na potrošni dijalizni materijal u iznosu od 17.914.019 KM i na trakice za kontrolu šećera u krvi kod djece u iznosu od 199.828 KM.

U iskazanim rashodima za nabavku lijekova i medicinskih materijala sadržani su i troškovi po osnovu **PDV-a u iznosu od cca 11,8 mil. KM**.

Rashodi za izvršene **zdravstvene usluge** su iznosili **58.913.392 KM**, od kojih za zdravstvene usluge u Federaciji BiH **52.922.203 KM**, a za liječenja u inostranstvu **5.760.819 KM**.

Troškovi **lijekova i medicinskih materijala učestvuju** sa **58%** u ukupnim rashodima federalnog fonda solidarnosti, a **zdravstvene usluge sa 42%**.

Učešće troškova lijekova i medicinskih materijala u ukupnim troškovima federalnog fonda solidarnosti se svake godine povećava, dok se smanjuje učešće troškova za zdravstvene usluge.

U toku 2014.godine na teret sredstava federalnog fonda solidarnosti liječeno je **oko 22.000 pacijenata.**

Promatrano pojedinačno po vrsti oboljenja i grupama usluga, od ukupnog broja pacijenata čije liječenje je financirano sredstvima federalnog fonda solidarnosti, struktura je sljedeća:

- na liječenju **citostaticima 9.520 pacijenata;**
- na liječenju oboljelih od **hepatitisa C, hepatitisa B, multiple skleroze, Chronove bolesti, imunosupresivne terapije, ukupno 915 pacijenata;**
- na programu **dijalize 1.361 pacijent;**
- na programu liječenja **radioterapijom 2.974 pacijenta;**
- na uslugama **iz oblasti kardiologije i kardiokirurgije 5.427 pacijenta,**
- na uslugama **iz oblasti neurokirurgije, ortopedije, torakokirurgije, transplantologije, vaskularne i urologije 1.082 pacijenta;**
- **povratnika u RS, 1.215 pacijenata.**

Pored gore navedenih programa, posebno treba istaći **programe** kojima su obuhvaćena **sva djeca u Federaciji BiH** i to: program testiranja novorođene djece na kongenitalni hipotireoizam, fenilketonuriju i adrenalnu hiperplasiu, program obavezne imunizacije djece protiv zaraznih bolesti, nabavka aparata i trakica za kontrolu šećera u krvi za svu djecu do 18 godina, ugradnja kohlearnog implantata, liječenje oboljelih od hemofilije i liječenje u inostranstvu.

U cilju uravnoteženja prihoda i rashoda, u toku 2014. godine poduzimane su brojne mjere i aktivnosti koje su opisane u poglavlju 2. ovog izvještaja, a kao najznačajnije treba istaći slijedeće:

- izvršene su korekcije cijena zdravstvenih usluga iz oblasti transplantologije i invazivno-interventnih procedura na krvnim sudovima u cilju adekvatne kontrole troškova liječenja;
- reducirana je potrošnja lijekova u svim slučajevima u kojima je to, sa stanovišta medicinske doktrine, bilo prihvatljivo, odnosno formirane su liste čekanja;
- pružanje zdravstvenih usluga je ograničavano do nivoa ugovorenog obima i vrijednosti zdravstvenih usluga ugovorenih sa zdravstvenim ustanovama za 2014.godinu na način da su sve fakture za izvršene usluge iznad ugovorenog obima osporavane i vraćane zdravstvenim ustanovama;

Navedenim mjerama uspostavljena je kontrola nad izvršenjem rashoda, ali je tim mjerama onemogućeno svim pacijentima kojima je izdana suglasnost za liječenje korištenje lijekova i pružanje usluga neposredno po izdanoj suglasnosti zbog čega su formirane liste čekanja.

Sa 31.12.2014. godine na listama čekanja za korištenje lijekova evidentirano je 522 pacijenata, a na pružanje zdravstvenih usluga iz oblasti kardiologije i kardiokirurgije 988 pacijenata.

Procjenjuje se da su za rješavanje listi čekanja potrebna dodatna sredstva u ukupnom iznosu od 36,8 mil. KM, od čega za pružanje usluga iz oblasti kardiologije i kardiokirurgije 7,5 mil. KM, a za upotrebu lijekova 29,3 mil KM.

Mjere koje su poduzimane na ograničavanju rashoda rezultirale su izvršenjem rashoda do nivoa planiranih, ali zbog neostvarenja prihoda iz Budžeta Federacije BiH, po godišnjem obračunu za 2014. godinu, u poslovanju federalnog fonda solidarnosti je iskazan **višak rashoda nad prihodima (gubitak) u iznosu od 6.654.519 KM.**

O svim problemima koji su pratili poslovanje federalnog fonda solidarnosti tokom 2014. godine redovno su sačinjavani izvještaji koje je razmatrao Upravni odbor Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja, a na osnovu kojih su propisivane mjere i donošeni odgovarajući zaključci. Svi izvještaji sa informacijama o evidentiranim problemima i poduzetim aktivnostima na njihovom rješavanju su dostavljeni Federalnom ministarstvu zdravstva.

Uvažavajući navedeno, a imajući u vidu veoma složenu ekonomsku situaciju u Federaciji BiH, nerealno je očekivati da će se sredstva iz Budžeta povećavati u odnosu na dosadašnji period, kao i da će se prihodi od doprinosa značajnije povećavati. Zbog toga smatramo neophodnim, pored dosada poduzetih mjera, utvrditi i druge mjere kako bi se osiguralo nesmetano provođenje programa federalnog fonda solidarnosti. U tom smislu predlažemo sljedeće:

- Nastaviti započete aktivnosti sa Federalnim ministarstvom zdravstva na **revidiranju programa federalnog fonda solidarnosti** na način da se iz programa isključe zdravstvene usluge i programi koji po svom karakteru ne spadaju u prioritetne vertikalne programe i najsloženije oblike zdravstvene zaštite, te u tom smislu ponovo aktivirati inicijativu za **izmjene Odluke o utvrđivanju osnovnog paketa zdravstvenih prava;**
- **Zauštaviti dalje širenje Liste lijekova** koji se financiraju sredstvima federalnog fonda solidarnosti;
- Utvrditi **obavezu ličnog učešća osiguranih lica u troškovima korištenja pojedinih zdravstvenih usluga i lijekova**, iz programa koji se financiraju sredstvima federalnog fonda solidarnosti, uvažavajući izuzetke koji su propisani Odlukom o utvrđivanju osnovnog paketa zdravstvenih prava.
- **Podsticati razvoj i jačanje kapaciteta zdravstvenih ustanova u Federaciji BiH** za pružanje zdravstvenih usluga iz programa liječenja u inostranstvu;
- **Intenzivirati aktivnosti** sa ciljem da nadležne institucije u Federaciji BiH zajedno sa resornim ministarstvom, Federalnim ministarstvom financija i Vladom Federacije BiH osiguraju sredstava iz Budžeta Federacije BiH za federalni fond solidarnosti, suglasno odredbama Zakona o zdravstvenom osiguranju;
- **Poduzimati aktivnosti** na nivou nadležnih institucija u cilju formiranja za financiranje skupih lijekova iz akciza, povrata PDV-a i sl.;
- **Nastaviti aktivnosti** u suradnji sa Federalnim ministarstvom zdravstva i Vlade Federacije BiH na finansijskoj konsolidaciji federalnog fonda solidarnosti.

7. PRILOZI

- Tabela 1. Pregled prihoda od doprinosa ostvarenih u obaveznom zdravstvenom osiguranju, za period januar-decembar 2014. god;
- Tabela 2. Ukupni rashodi fonda solidarnosti, za period januar-decembar 2014. god.;
- Tabela 3. Pregled usluga i troškova hemodijalize, po zdravstvenim ustanovama, za period januar-decembar 2014. god;
- Tabela 3.1. Pregled usluga i troškova hemodijalize, po kantonima, za period januar-decembar 2014. god;
- Tabela 3.2. Pregled troškova prijevoza na hemodijalizu, po kantonima za period januar-decembar 2014. god;
- Tabela 4. Pregled izvršenih usluga radioterapije, po zdravstvenim ustanovama za period januar-decembar 2014. god;
- Tabela 4.1. Pregled izvršenih usluga radioterapije, po kantonima za period januar-decembar 2014. godine;
- Tabela 5. Pregled troškova za citostatike, po kantonima i zdravstvenim ustanovama, za period januar-decembar 2014. god;
- Tabela 6. Pregled troškova za liječenje od AIDS-a, po zdravstvenim ustanovama, za period januar-decembar 2014. god;
- Tabela 7. Pregled troškova za program novorođenačkog skrininga na kongenitalni hipotireoidizam i fenilketonuriju, po zdravstvenim ustanovama za period januar-decembar 2014. god;
- Tabela 8. Pregled troškova za liječenje hemofilije i humani imunoglobulin, po kantonima, za period januar-decembar 2014. god.;
- Tabela 9. Pregled troškova dijagnostičkih pretraga i lijekova za hepatitis C i hepatitis B, po zdravstvenim ustanovama, za period januar-decembar 2014. god;
- Tabela 10. Pregled obima izvršenih usluga i troškova kardiologije i kardiokirurgije po zdravstvenim ustanovama, za period januar-decembar 2014. god;
- Tabela 10.1 Pregled obima izvršenih usluga i troškova kardiologije i kardiokirurgije, po kantonima, za period januar-decembar 2014. god;
- Tabela 11. Pregled obima izvršenih usluga i troškova neurokirurgije, po zdravstvenim ustanovama, za period januar-decembar 2014. godine;

Tabela 11.1 Pregled obima izvršenih usluga i troškova neurokirurgije, po kantonima, za period januar- decembar 2014. godine;

Tabela 12. Pregled obima izvršenih usluga i troškova ortopedije i traumatologije, po zdravstvenim ustanovama i kantonima, za period januar-decembar 2014. god;

Tabela 13. Pregled obima izvršenih usluga i troškova torakokirurgije, po zdravstvenim ustanovama i kantonima, za period januar-decembar 2014. godine;

Tabela 14. Pregled obima izvršenih usluga i troškova transplantologije, po zdravstvenim ustanovama za period januar-decembar 2014. godine;

Tabela 15. Pregled obima izvršenih usluga i troškova vaskularne kirurgije, invazivne i interventne angiologije, po zdravstvenim ustanovama, za period januar-decembar 2014. godine;

Tabela 16. Pregled obima izvršenih usluga i troškova najsloženijih oblika zdravstvene zaštite iz oblasti urologije, po zdravstvenim ustanovama, za period januar-decembar 2014. godine;